

UCHWAŁA XVII/12/16

RADY GMINY PUCK

z dnia 25 lutego 2016 roku

w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Puck na lata 2016 – 2020.

Na podstawie art. 18 ust. 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późniejszymi zmianami).

**RADA GMINY PUCK
UCHWAŁA, CO NASTĘPUJE:**

§ 1

Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Puck na lata 2016 – 2020, której tekst stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Puck.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Anna Pomieczynska
Anna Pomieczynska

STRATEGIA ROZWOJU GMINY PUCK NA LATA 2016 – 2020

Puck, styczeń 2016

Spis treści

I.	Obszar i czas realizacji Strategii Rozwoju Gminy Puck	1
II.	Diagnoza sytuacji społeczno - gospodarczej gminy Puck	4
2.1.	Położenie i uwarunkowania administracyjne.....	4
2.2.	Historia	7
2.3.	Infrastruktura i przestrzeń	9
2.4.	Kultura i dziedzictwo kulturowe	12
2.5.	Gospodarka.....	17
2.6.	Rynek pracy	20
2.7.	Demografia	21
2.8.	Edukacja i oświata.....	23
2.9.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	28
2.10.	Sport.....	30
2.11.	Turystyka, rekreacja i walory przyrodnicze	34
2.12.	Analiza budżetu Gminy Puck	38
III.	Analiza SWOT	43
IV.	Konsultacje społeczne	50
V.	Założenia strategiczne / Wizja.....	58
5.1.	Wizja.....	58
5.2.	Cele strategiczne.....	58
5.3.	Cele operacyjne i działania	61
VI.	Główne źródła finansowania i harmonogram realizacji.....	71
VII.	System monitoringu i ewaluacji	71
VIII.	Zgodność z dokumentami programowymi.....	73
8.1.	Strategia Rozwoju Kraju 2020	73
8.2.	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2020 roku.....	75
	Podsumowanie	78
	Załącznik nr 1 – Karta projektu	79
	Załącznik nr 2 – Fundusze zewnętrzne pozyskane od 2007 roku.....	80
	Wykaz tabel, wykresów i rycin.....	84

I. Obszar i czas realizacji Strategii Rozwoju Gminy Puck

Wszelkie działania z zakresu planowania strategicznego na szczeblu lokalnym, pozostają w świetle aktualnych regulacji prawnych w Polsce wciąż nieobowiązkowe. Z drugiej strony jednak powszechnie wiadomo, iż planowanie strategiczne jest w zarządzaniu gminy niezbędne. Sam fakt uświadomienia sobie tej potrzeby i podjęcia wysiłku oraz poniesienie kosztów związanych z tworzeniem strategii wskazuje na dojrzałość gminy w podejściu do zarządzania. Podobnie jak w przypadku podmiotów gospodarczych, tak i w gminie występują złożone procesy, inwestycje, planowanie finansowe oraz codzienne zarządzanie operacyjne. Przez analogię łatwo zauważyć, że aby szereg złożonych czynności, procesów i zadań nie pozostawał przypadkowy i chaotyczny, należy nadać im odpowiedni kierunek, cele i strukturę. W prostym ujęciu takie jest właśnie zadanie Strategii Rozwoju Gminy Puck na lata 2016-2020.

Strategia sporządzona została przez władze Gminy Puck wspólnie z jej mieszkańcami przy udziale zewnętrznych ekspertów z dziedziny planowania strategicznego, służących radą i wsparciem merytorycznym. Strategia opiera się na najnowszej metodologii i standardach wykorzystywanych w strategicznym planowaniu rozwoju jednostek samorządu terytorialnego popularyzowanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w ramach projektu "Strategicznie dla Rozwoju". Zastosowanie tej metodologii zapewnia nie tylko aktualne podejście do analiz, planowania, wnioskowania i budowy dokumentu, ale też wprowadza najlepsze praktyki wykorzystywane aktualnie na świecie w tych dziedzinach.

Okres objęty planowaniem wynosi 5 lat. Jest to czas krótszy niż standardowo przyjmowany okres dekady, ale decyzja o skróceniu tego okresu ma ważne przesłanki merytoryczne. Obserwowana w ostatnich latach w gospodarce światowej i krajowej niespotykana wcześniej skala zmienności i ryzyka pozwala zakładać, że najbliższe 5 lat przyniesie istotne zmiany warunków prowadzenia działalności gospodarczej. W warunkach gospodarki globalnej zmiany takie odczuwane będą w każdej jednostce, nawet stosunkowo niewielkiej. Ponadto zakończenie planowania na roku 2020 podyktowane jest zakresem czasowym dokumentów strategicznych

wyższego rzędu, które mają duży wpływ na działalność gmin w Polsce (Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020, Europa 2020). Lata 2014-2020 to również czas kolejnego okresu budżetowego Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę fakt, iż warunki prowadzenia działalności gmin (szczególnie pozyskiwania środków unijnych) uległy istotnej zmianie w stosunku do okresu budżetowego 2007-2013, należy również zakładać istotne zmiany po roku 2020. Autorzy Strategii pragną, aby był to dokument faktycznie wykorzystywany, wbrew często spotykanym praktykom sporządzania takiegoż dokumentu dla celów pobocznych, luźno związanych z planowaniem długoterminowym. Aby zapewnić taką funkcję i żywotność przyjęte ramy czasowe muszą być realne.

Geograficzny zakres Strategii Rozwoju Gminy Puck na lata 2016-2020 obejmuje cały obszar w granicach administracyjnych gminy Puck.

Dokument Strategii składa się z kilku głównych części: diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej gminy, analizy SWOT, założeń strategicznych wraz z planem finansowym oraz systemu monitoringu. Diagnoza sytuacji społeczno – gospodarczej jest owocem wielu analiz mikro i makro gospodarczych, społecznych i środowiskowych z wykorzystaniem danych zbieranych przez Gminę, Główny Urząd Statystyczny oraz Eurostat. Wnioski wypływające z analiz pozwalają na identyfikację problemów oraz atutów gminy, które zostały skonkretyzowane w tzw. analizie SWOT (mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia). Pełny obraz potencjału i problemów gminy pozwolił na zarysowanie wizji gminy, czyli opisu pożądanego jej stanu w roku 2020. Aby wizja mogła stać się rzeczywistością ustalono hierarchię celów służących jej realizacji: trzy cele strategiczne oraz szereg przypisanych im celów operacyjnych. Uszczegółowieniem celów operacyjnych są natomiast działania (zwane w innych metodologiach zadaniami). Aby planowanie długoterminowe zakotwiczyć w realiach, należy regularnie badać postęp działań i wprowadzać korekty. Służy temu sprecyzowany w końcowej części dokumentu system monitoringu.

Niniejszy dokument Strategii Rozwoju Gminy Puck na lata 2016-2020 jest owocem prac wielu osób, ale przede wszystkim mieszkańców gminy. Podjęto wiele starań, aby dokument nie był stworzonym przez grono eksperckie, zewnątrznie narzuconym

narzędziem. W takiej sytuacji trudno zaakceptować plany i cele jako swoje, co jest niezbędne przy skutecznym dążeniu do ich realizacji. Eksperti od początku tworzenia dokumentu byli wsparciem, a nie zastępstwem jego wykonania. Wszelkie kluczowe elementy dokumentu dogłębnie konsultowano z mieszkańcami i komentowano przez lokalny zespół. Przeprowadzone wśród mieszkańców badanie ankietowe przyniosło wiele nowych wniosków i pomysłów. Strategia Rozwoju Gminy Puck na lata 2016-2020 jest dokumentem mieszkańców gminy. Jako taki powinien być powodem do dumy, a każdy kto mieszka i pracuje w gminie, może osobiście przyczynić się do jego realizacji.

II. Diagnoza sytuacji społeczno - gospodarczej gminy Puck

2.1. Położenie i uwarunkowania administracyjne

Gmina Puck jest gminą wiejską położoną w powiecie puckim, w województwie pomorskim. Gmina zajmuje powierzchnię 24.266 ha, znajduje się w bliskim sąsiedztwie miasta Puck. Gmina Puck graniczy z gminami: Krokowa, Kosakowo oraz miastami: Puck, Reda, Rumia, Wejherowo, Władysławowo.

Lesistość gminy kształtuje się na poziomie 30,1 % o powierzchni 7.581 ha. Użytki rolne zajmują 61% terenu o powierzchni 14 805 ha. Pozostałe tereny to 7,8 % ogólnej powierzchni gminy i zajmują one 1.880 ha.

Sieć osadniczą Gminy Puck tworzy 34 wsi, w tym 27 wsi sołeckich:

Bładzikowo,	Mrzezino,	Smolno,
Brudzewo,	Mechowo,	Sławutowo,
Celbowo,	Leśniewo,	Swarzewo,
Domatówko,	Oslonino,	Strzelno,
Domatowo,	Pólczyno,	Starzyno,
Darzlubie,	Półchowo,	Starzyński Dwór,
Gniezdźewo,	Rekowo Górne,	Werblinia,
Łebcz,	Rzucewo,	Zdrada,
Mioszyno,	Radoszewo,	Żelistrzewo.

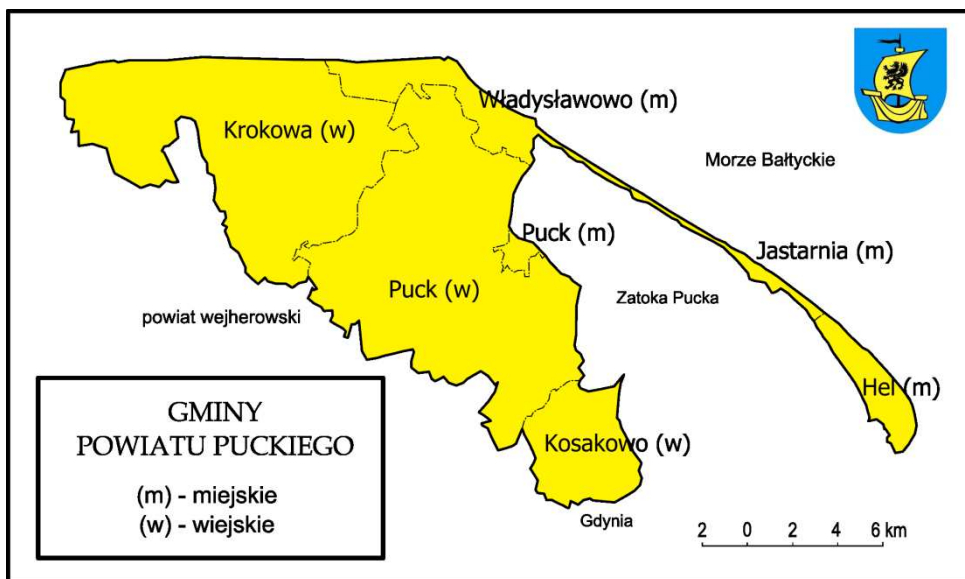
Tabela 1. Sieć osadnicza gminy Puck

Sieć osadniczą uzupełniają miejscowości niesołeckie: Celbówko, Czarny Młyn, Kaczyńiec, Mała Piaśnica, Sławutowo, Wielka Piaśnica, Widlino.

Obecna kadencja sołtysów i rad sołeckich w gminie Puck przypada na lata 2015-2018.

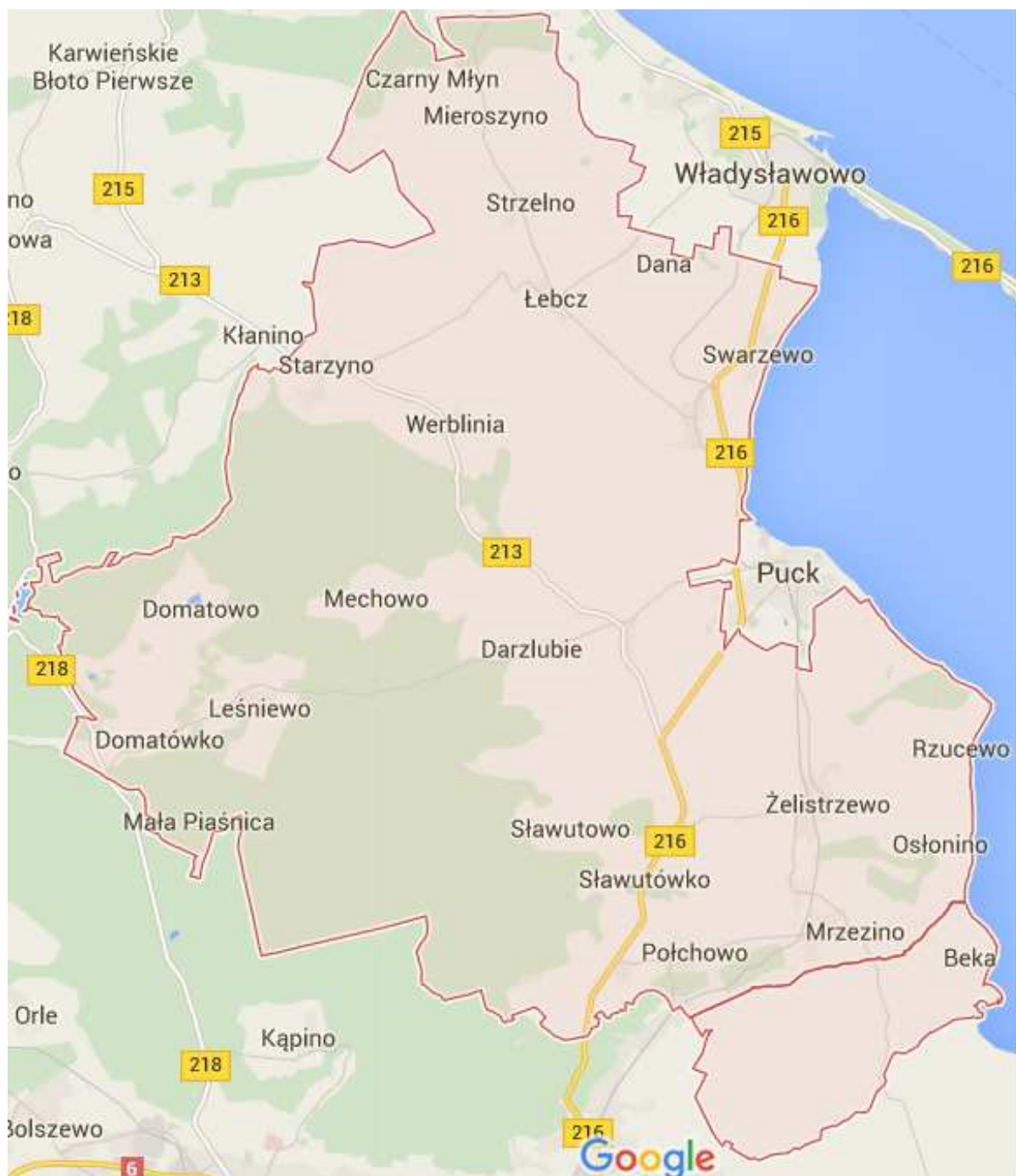

Ryc. 1. Województwo pomorskie – źródło www.kondycjafizyczna.pl

Ryc. 2. Powiat pucki – źródło www.wikiwand.com

Ryc. 3. Układ komunikacyjny gminy Puck – źródło www.google.pl

2.2. Historia

Dzieje Ziemi Puckiej sięgają odległych czasów. Około VIII tysiąclecia p.n.e. zmieniający się klimat po zlodowaceniach stworzył warunki dla rozwoju życia na tym terenie. Epoka kamienia przez tysiąclecia budowała kulturę tej ziemi. Badania archeologiczne w Rzucewie, otwierają nam perspektywę na osadę łowców fok. Kultura rzucewska weszła do historii cywilizacji jako znaczący etap jej rozwoju.

Wczesne średniowiecze, już słowiańskie i kaszubskie stworzyło obraz zasiedlenia, który utrzymał się po dzień dzisiejszy. Ostatnie badania archeologiczne na klifie osłonińskim odkryły bogactwo gospodarcze tych terenów, a mianowicie osadę garncarską. Sieć osadnicza w XII i XIII stuleciu jest już potwierdzana dokumentami. Utrata suwerenności przez Pomorze na rzecz Krzyżaków przynosi przeobrażenie stosunków prawnych i gospodarczych. Wojna trzynastoletnia przywraca Ziemię Pucką polskiej orbicie politycznej.

Czasy średniowiecza, a także nowożytne, stoją pod znakiem dominacji gospodarczej Gdańska nad naszą ziemią. Liczne dobra kościelne należą do klasztorów w Oliwie i Żarnowcu. Posiadłości szlacheckie uległy z czasem rozdrobnieniu. Znaczące majątki stopniowo skupiono w rękach zamożnych rodzin Wejherów, Sobieskich, Krokowskich i Przebendowskich. Rody te odegrały wybitną rolę w rozwoju gospodarczym i kulturowym Pomorza, w kreowaniu wartości narodowych. Czasy zaboru pruskiego przekreśliły dotychczasowy układ polityczno – gospodarczy.

Konferencja wersalska przyznając po I wojnie światowej w 1919 roku Pomorze Gdańskie Polsce, otworzyła nowy rozdział rozwoju, również naszej gminy. Symboliczne Zaślubiny Polski z Morzem 10 lutego 1920 roku, dokonane przez gen. Józefa Hallera w Pucku, przypieczętowały związek z macierzą. Aż do roku 1926 Puck oraz Hel były jedynymi polskimi portami nad morzem (poza Gdańskiem). W tym samym roku zlikwidowano powiat pucki, włączając miasto i okolice do nowo utworzonego powiatu morskiego z siedzibą w Wejherowie.

Po wojnie, w roku 1956 reaktywowano powiat pucki, który istniał do roku 1975, a reforma administracji w 1998 roku ponownie utworzyła w Pucku siedzibę Starostwa Powiatowego.

Czas przełomu polityczno-gospodarczego roku 1989, to budowanie samorządności demokratycznej w naszych lokalnych strukturach i wybór własnej drogi samorządowego istnienia. Rozdzielenie gminy miejsko – wiejskiej na dwie odrębne jednostki nastąpiło w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1990 roku, sankcjonując prawnie podział dokonany 13 września 1990 roku decyzją Rady Miasta i Gminy Puck. Natomiast ukonstytuowanie Gminy Puck nastąpiło dopiero na sesjach 7 maja i 31 maja 1991 roku.

Pierwszym Wójtem Gminy Puck była Pani Urszula Kasperek. Od roku 2000 do chwili obecnej, funkcję Wójta, wyłanianego w demokratycznych wyborach, pełni Pan Tadeusz Puzkarczuk. Gmina Puck na początku swojego działania obejmowała teren o powierzchni 25.400 ha, na której położonych było 36 zamieszkałych miejscowości, skupiających się w 25 sołectwach. Obecnie, po odłączeniu od gminy Puck, a przyłączeniu do miasta Reda, miejscowości Rekowo Dolne (od 1.01.1998 r.) i miejscowości Moście Błota (1.01.2010 r.), a także zmiany granic z miastem Władysławowo oraz gminą Krokowa, powierzchnia gminy wynosi 24.265 ha (stan na dzień 1.01.2016 r.), a 34 miejscowości położonych jest na terenie 27 sołectw.

Na terenie gminy Puck, wg stanu na dzień 31.12.2014 roku, zamieszkiwało łącznie 25.183 osób, co stanowi 30,6 % przyrostu, w porównaniu do liczby ludności, która zamieszkiwała w granicach administracyjnych nowo powstałej gminy w roku 1991.

2.3. Infrastruktura i przestrzeń

2.3.1. Drogi i komunikacja

System transportowy gminy tworzy układ transportu kolejowego i drogowego. Na obszarze gminy Puck funkcjonuje pasażerska komunikacja PKP na przebiegu Gdynia – Puck – Hel.

Na terenie gminy Puck funkcjonuje rozwinięta sieć dróg. Podstawowy układ drogowy gminy tworzą drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 216, o przebiegu Reda – Puck – Władysławowo – Hel oraz droga nr 213 o przebiegu Celbowo – Połczyno – Starzyno – Słupsk.

Zgodnie z posiadanymi przez Urząd Gminy Puck rejestrami, długość dróg gminnych wynosi 104 km. Łączna długość dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy, to 89,6 km, dróg wojewódzkich 27 km i około 400 km dróg innych.

Główne ulice we wszystkich miejscowościach posiadają system oświetlenia.

Istniejące połączenia autobusowe zapewnione przez Pomorską Komunikację Samochodową umożliwiają komunikację z sąsiednimi miastami, m.in. z Redą, Rumią, Gdynią, Sopotem, Gdańskiem, Wejherowem i gminą Krokowa. Komunikację tę wspomaga gęsta sieć połączeń obsługiwanych przez prywatne podmioty realizujące dowozy osób.

W gminie Puck funkcjonuje odpowiednia infrastruktura umożliwiająca komunikację autobusową. Praktycznie w każdej miejscowości zlokalizowane są wiaty przystankowe. Mała infrastruktura powiązana z funkcjonowaniem transportu zbiorowego usytuowana jest wzdłuż dróg powiatowych.

2.3.2. Wodociągi i kanalizacja

Prawie cały obszar gminy Puck, tj. około 98% posiada dostęp do sieci wodociągowej. Łączna długość sieci wodociągowej w 2014 roku wynosiła 300 km. Sieć wodociągowa dostarcza 876,8 tysięcy m³ wody poprzez 5.422 przyłączy do budynków mieszkalnych.

Łączna długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2014 roku wynosiła 171,2 km, obejmująca 3.676 przyłączy kanalizacyjnych. Sieć kanalizacyjna odprowadziła 535,6 tysięcy m³ ścieków. Na dzień analiz, 74 % mieszkańców gminy jest objętych systemem kanalizacyjnym. Miejscowości wymagające skanalizowania to: Brudzewo, Czarny Młyn, Domatowo, Domatówko, Leśniewo, Mrzezino „Meksyk”, Mała Piaśnica, Mechowo, Sławutowo, Wielka Piaśnica.

Za jakość ścieków wprowadzanych do środowiska odpowiadają cztery oczyszczalnie ścieków, o przepustowości zapewniającej mieszkańcom przez najbliższe lata pełen odbiór i ich zagospodarowanie.

2.3.3. Energetyka i gazownictwo

Cały obszar gminy Puck podłączony jest do sieci energetycznej. Przez teren gminy przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV relacji Gdynia-Władysławowo, Czymanowo - Władysławowo.

Oświetlenie uliczne i drogowe posiada 3.505 punktów świetlnych, z tego wzdłuż dróg wojewódzkich 259 szt., wzdłuż dróg powiatowych 588 szt., a wzdłuż dróg gminnych 2.658 szt.

W najbliższych latach planuje się inwestowanie w infrastrukturę energetyczną z przeznaczeniem pod przyszłe tereny przemysłowe, usługowe i mieszkalne.

Na terenie gminy gaz ziemny doprowadzony jest do miejscowości: Darzłubie, Gnieźdźzewo, Leśniewo, Łebcz, Mechowo, Mieroszyno, Mrzezino, Połchowo, Połczyno, Rekowo Górne, Smolno, Starzyno, Strzelno, Zdrada,

Miejscowości nie posiadające dostępu do gazu ziemnego to: Bładzikowo, Brudzewo, Celbowo, Celbówko, Czarny Młyn, Domatowo, Domatówko, Kaczyniec, Mała Piaśnica, Osłonino, Radoszewo, Rzucewo, Sławutowo, Sławutówko, Werblinia Swarzewo, Widlino, Wielka Piaśnica, Zdrada, Starzyński Dwór, Żelistrzewo,

Potrzeby grzewcze mieszkańców zaspakajane są z różnych źródeł. Pozyskiwanie energii cieplnej oparte jest o piece ze stałymi paleniskami lub indywidualne – własne kotłownie centralnego ogrzewania opalane węglem, koksem, drewnem, gazem i olejem opałowym. Na terenie gminy Puck nie istnieją większe źródła ciepła (kotłownie) w oparciu o które można w przyszłości wybudować system ciepłowniczy i podłączyć do niego zwarte obszary zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej.

Ważnym elementem planowania rozwoju gminy jest problematyka pozyskania energii ze źródeł odnawialnych, co zostało ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Puck na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020. Dokument dostępny jest m.in. na <http://bip.gmina.puck.pl/?pid=539>

Źródłem energii odnawialnej, wykorzystywanym od 2007 roku, jest energia wiatrowa pozyskiwana przez 28 turbin wiatrowych zlokalizowanych w obrębach geodezyjnych: Gnieźdźzewo, Łebcz, Połczyno i Swarzewo. Pozyskiwanie tą drogą czystej energii jest istotnym elementem ochrony środowiska.

2.3.4. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Puck podmiotem odpowiadającym za gospodarkę odpadami jest Urząd Gminy Puck. Wykonawcą usług w zakresie odbioru odpadów jest konsorcjum firm: Lider: Usługi Transportowe Robert Lewicki z siedzibą w Starzynie, ul. Trzy Gracki 8 oraz Partner: Przedsiębiorstwo Usługowo Transportowe SKOJAN Janusz Skoczek z siedzibą w Żelistrzewie, ul. Kasztanowa 23. Konsorcjum firm świadczyć

będzie usługi odbierania odpadów komunalnych przez okres 3 lat, tj. od dnia 01.01.2015 roku do dnia 31.12.2017 roku.

Na terenie gminy Puck nie zlokalizowano Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Miejsca takie są usytuowane poza terenem gminy, w miejscowościach Czarnówek i Chlewnica, położonych w odległości około 80 km od gminy Puck. Punkt Selektywnego Zbierania odpadów komunalnych dla mieszkańców gminy Puck znajduje się na terenie bazy Puckiej Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. przy ulicy Zamkowej 6 w Pucku.

2.4. Kultura i dziedzictwo kulturowe

2.4.1. Dziedzictwo kulturowe

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa krajobraz kulturowy, jako przestrzeń historycznie ukształtowaną w wyniku działalności człowieka, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze. Krajobraz kulturowy to ewolucja przestrzeni przyrodniczej i społeczno-kulturowej, czynnik kształtujący tożsamość gminy. Zrozumienie roli krajobrazu w kształtowaniu społeczeństwa i codziennego stylu życia odgrywa kluczową rolę w rozwoju postawy troski o dziedzictwo kulturowe oraz wzmacniania świadomości bycia częścią społeczeństwa, kultury i tradycji. Rozwój przestrzenny gminy Puck nierozzerwalnie związany był ze środowiskiem naturalnym, zróżnicowaniem ukształtowania terenu w bliskości Bałtyku i Zatoki Puckiej. Najważniejsze czynniki naturalne osadniczo - obronne, które przyczyniły się do powstania i rozwoju osadnictwa to Kępy Swarzewska i Pucka, pradolina Płutnicy, Bielawskie Błota oraz Puszcza Darżłubska. Liczne stanowiska archeologiczne świadczą o ciągłości osadnictwa od epoki neolitu (VII w. p.n.e.), poprzez okres tzw. kultury rzucewskiej, średniowiecze i nowożytność, do czasów najnowszych. Archeologia wpisała gminę Puck w dziedzictwo nauki światowej odkryciami terasowego osadnictwa prehistorycznego na Klifie Rzucewskim Kępy Puckiej, a najnowsza aktywność inwestycyjna samorządu gminnego utworzeniem parku kulturowego Osady Łowców Fok, kształtuje nowy obraz recepcji dziedzictwa postrzeganego jako potencjał rozwojowy gminy Puck.

Włączenie do Europejskiego Szlaku Cysterskiego tzw. Pętli Pomorskiej dziedzictwa cysterskiego: kościołów w Starzynie i Mechowej oraz kaplicy w Starzyńskim Dworze, z wyposażeniem zabytkowym i niematerialnym dziedzictwem cystersów (historia i tradycja osadnicza tzw. grangii stołowej opatów oliwskich) przypomina o zakorzenieniu regionu w kulturze europejskiej i otwiera przestrzeń gminy Puck na rozwój szlaków kulturowych. Odrodzenie Rzeczypospolitej w 1919 roku z Hallerowskimi zaślubinami Polski z morzem w 1920 roku jest elementem kreacji etosu ojczyźnianego: bitwy morskie, XVI-XVII wieczny system obronny wybrzeża i tradycje portowe w Pucku dopełniają się aktualnym w lokalnym środowisku zawołaniem: „nie ma Kaszub bez Polonii, a bez Kaszub Polski”. Etos kaszubski, żywość języka kaszubskiego i wyrazistość etnograficzna gminy Puck lokują społeczność miejscową w Europie Regionów, jako środowisko w dużym potencjale samoświadomości.

Zatem wszechstronna ochrona dziedzictwa kulturowego powinna być działaniem operacyjnym wpisanym we wszystkie strategiczne priorytety gminy Puck.

Potencjałem działań operacyjnych są zabytki zlokalizowane na terenie gminy Puck:

- **stanowiska archeologiczne np.:**

- „Cypel Rzucewski” z **Parkiem Kulturowym Osada Łowców Fok** z epoki kamienia, III-II tys. p.n.e. Łowcy stworzyli silną, oryginalną kulturę zwaną rzucewską, znaną z charakterystycznej ceramiki, wyrobów bursztynowych, kamiennych narzędzi.
- **Kurhan w Mieroszynie**, VIII-VI w. p.n.e., kultura łużycka, epoka brązu. Jedyne zachowane w całości z pośród rozległego cmentarzyska, usytuowane na północnym krańcu Kępy Swarzewskiej.

- **Pomorski Szlak Cysterski (pętla Europejskiego Szlaki Cysterskiego):**

- **Mechowo. Kościół pw. śś. Jakuba Apostoła i Mikołaja Biskupa**, szachulcowy z 1742 roku. Fundacja cysterska opata Jacka Rybińskiego. Barokowe wyposażenie. Obrazy z warsztatu znakomitego malarza pomorskiego Hermana Hana, w tym wyjątkowo cenny ikonograficznie pt. *Fons Vitae*.

- **Starzyno. Kościół pw. św. Michała Archanioła**, murowany z cegły, wzniesiony z fundacji cysterskiej opata Aleksandra Kęsowskiego w latach 1648-1649. Oryginalne barokowe wyposażenie sygnowane herbem opackim Kęsowskiego i wybitne paramenty liturgiczne wykonane przez złotników gdańskich m.in. przez Andrzeja I Mackensena. Unikatem jest XVII-wieczna, eschatologiczna wizja Sądu Ostatecznego na polichromii ściany tęczowej.
- **Starzyński Dwór. Kaplica pocysterska i założenie folwarczne.** Ślady zachowanego założenia gospodarczego tzw. grangii cystersów oliwskich. W skład wchodzi układ ujęcia wodnego, ruiny kuźni, młyna i odrestaurowany spichlerz z przełomu XVII i XVIII w. Budynek bramny z wieżą zegarową i współcześnie odtworzoną kaplicą cysterską również sięga XVII wieku, ale przebudowano go w XIX w. Obiekty są w prywatnym posiadaniu. W parku za stawem kaplica grobowa von Grassów, ostatnich właścicieli majątku, z końca XIX wieku.
- **Swarzewo. Sanktuarium Matki Boskiej Swarzewskiej.** Neogotycki kościół p.w. Narodzenia NMP zbudowany w poł. XIX w. na miejscu poprzedniego. Usytuowany na szczycie nadmorskiego wzniesienia. Cudowna gotycka figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem (XV w.) jest obiektem kultu. Od pokoleń mieszkańcy Ziemi Puckiej pieszo pielgrzymują do Sanktuarium Matki Boskiej Swarzewskiej, Królowej Polskiego Morza; sanktuarium ma rangę ważnego ośrodka diecezjalnego. Konstrukcję kościoła wyróżnia odkryta więźba dachowa. We wnętrzu na uwagę zasługują barwne polichromie z motywami kaszubskimi oraz wiele elementów wyposażenia pochodzących z wcześniejszego okresu, m.in. gotycka Pieta (XV w.) kamienny barokowy ołtarzyk Nawiedzenia (XVII w.), a unikatem w skali europejskiej jest tablicowy XVII-wieczny obraz pt. *Historia cudownej Figury Matki Boskiej Swarzewskiej*, z odwzorowaniem geografii zakola Zatoki Puckiej.
- **Zespoły pałacowo-parkowe** (XIX w., na „korzeniu nowożytnym”): w Rekowie Górnym, Rzucewie, Sławutówku pełnią funkcje hotelowe i restauracyjne;

natomiast **dwory**: w Połczynie - mieszkalne, w Łebczu - gospodarstwa agroturystycznego, w Celbowie - administracyjno-mieszkalne.

- **Zabytki kultury regionalnej**, m.in. bardzo interesujący typ tzw. **domu pomorskiego**, murowanego z czerwonej cegły na kamiennej podmurówce z XIX/XX w. oraz odchodzące już w „niebyt” w niezwykle szybkim tempie **szachulcowe domostwa i zabudowania gospodarcze** z poł. XIX w. i starsze.
- **Sieć osadnicza**, układ dróg lokalnych założony na średniowieczny układ komunikacyjny z *via regis* z Gdańska do Słupska przez Celbowo i Połczyno; *szlak bursztynowy* z Gdańska do Pucka przez Mrzezino i Ostonino; panoramy krajobrazowe historycznych układów ruralistycznych (Starzyno, Łebcz, Swarzewo, Mechowa, itp.).

2.4.2. Upowszechnianie kultury

Krzewieniem kultury w gminie Puck zajmuje się samorządowa instytucja kultury o nazwie Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Gminie Puck. Działalność kulturalna prowadzona jest z szerokim zapleczem społecznym m.in. Sołtysi i Rady Sołeckie, Koła Gospodyń Wiejskich, szkoły, biblioteki, muzea, Ochotnicze Straże Pożarne, Ludowe Zespoły Sportowe, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Związek Inwalidów i Emerytów, Towarzystwo Upiększania Miasta Pucka, stowarzyszeń na rzecz rozwoju wsi, oraz inne organizacje społeczne.

Przy Ośrodku Kultury, Sportu i Turystyki w Gminie Puck funkcjonują dwa zespoły folklorystyczne: Zespół Regionalny „Bursztyнки” Wiejskiego Domu Kultury w Mieroszynie, który powstał w 2001 roku jako zespół wielopokoleniowy, śpiewaczy, z możliwymi elementami tańca, a także Dziecięcy Zespół Folklorystyczny "Sztrądowé Òstë", który działa od 2002 roku przy Wiejskim Domu Kultury w Żelistrzewie. Z założenia jest to zespół taneczny, promujący folklor kaszubski, ale elementy wokalne są również ważną częścią jego występów.

Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki swoim programem działania zabezpiecza podstawowe potrzeby kulturalne, rekreacyjne i sportowe dla mieszkańców gminy i gości.

Podmiotami kreującymi ofertę spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży są placówki oświatowe, biblioteki i Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki.

Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki posiada sieć 16 klubów na terenie gminy w następujących miejscowościach: Błądzikowo, Celbowo, Darzłubie, Domatówko, Gnieźdźewo, Leśniewo, Mechowo, Mieroszyno, Osłonino, Połchowo, Połczyno, Sławutowo, Swarzewo, Strzelno, Radoszewo, Żelistrzewo, wśród nich Mieroszyno, Strzelno i Żelistrzewo, to obiekty spełniające rolę Wiejskich Domów Kultury z dużymi salami i scenami widowiskowymi. OKSiT zarządza też Parkiem Kulturowym Łowców Fok w Rzucewie, który powstał na bazie prowadzonych przez Muzeum Archeologiczne w Gdańsku wykopalisk z epoki kamienia.

Na terenie gminy funkcjonują stowarzyszenia w aktywny sposób integrując lokalną społeczność i dbając o kultywowanie tradycji regionu. Do istotnych stowarzyszeń należy zaliczyć:

- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie z oddziałami w Leśniewie, Łebczu, Strzelnie, Swarzewie,
- Stowarzyszenia rozwoju i miłośników wsi: Mrzezino, Leśniewo, Rekowo Górne,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Rekowa Górnego,
- Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Wsi Leśniewo,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Mrzezina,
- Gminny Uniwersytet Każdego Wieku w Żelistrzewie,
- Stowarzyszenie Nasze Żelistrzewo,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Swarzewo „Turystyczne Swarzewo”,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Starzyna „Kępa Starzyńska”,
- Agroturystyczne Towarzystwo Nadmorskie Ziemi Puckiej.

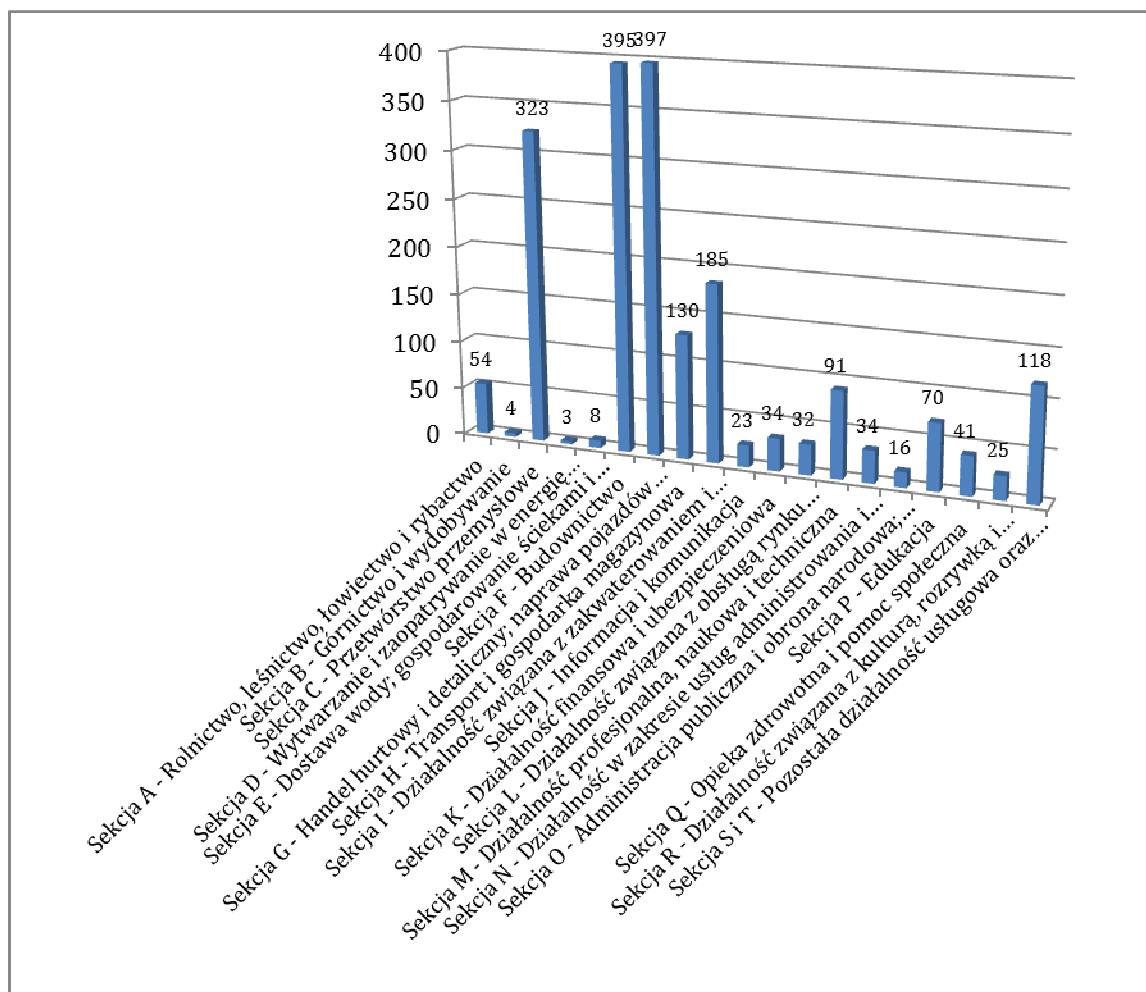
Ponadto na terenie gminy Puck działa 15 jednostek ochotniczych straży pożarnych, w tym 4 włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego:

- OSP Mrzezino - samochód średni, wyposażony w urządzenie ratownictwa drogowego oraz torbę medyczną
- OSP Smolno - samochód lekki z zabudową gaśniczą, torba medyczna,
- OSP Żelistrzewo - samochód średni, torba medyczna
- OSP Swarzewo - samochód lekki z zabudową pożarniczą z urządzeniem ratownictwa drogowego i torbą medyczną,
- OSP Domatówko - samochód średni,
- OSP Starzyno - samochód średni, wyposażony w urządzenie ratownictwa drogowego oraz torbę medyczną z AED (Automatycznym Defibrylatorem Zewnętrznym),
- OSP Strzelno - samochód średni i samochód lekki, wyposażone w urządzenie ratownictwa drogowego oraz torbę medyczną z AED,
- OSP Domatowo - samochód średni, torba medyczna,
- OSP Werblinia - samochód średni, torba medyczna,
- OSP Mioszyno - samochód lekki z zabudową gaśniczą, torba medyczna,
- OSP Leśniewo - samochód średni, wyposażony w urządzenie ratownictwa drogowego oraz torbę medyczną z AED,
- OSP Połczyń - samochód średni, torba medyczna,
- OSP Darzłubie - samochód średni, torba medyczna,
- OSP Łebcz - samochód średni i samochód lekki kwatermistrzowski, wyposażone w urządzenie ratownictwa drogowego oraz torbę medyczną z AED,
- OSP Gnieźdźewo - samochód ciężki, wyposażony w urządzenie ratownictwa drogowego oraz torbę medyczną.

2.5. Gospodarka

Według stanu na koniec 2014 roku w gminie Puck zarejestrowanych było 1983 podmiotów gospodarczych, z czego 34 stanowiły podmioty publiczne, a 1949 to

podmioty prowadzone przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na terenie gminy Puck dominują małe firmy. Branże wiodące w prowadzonej na terenie gminy działalności to: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel, usługi związane z zakwaterowaniem i gastronomią oraz usługi transportowe. W odniesieniu do ogólnej liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Puck, większość to działalność usługowa.

Wykres 1. Struktura działalności gospodarczej w 2014 roku w gminie Puck

Na terenie gminy Puck znajdują się tereny przeznaczone pod inwestycje o ogólnej powierzchni około 157 ha, w następujących miejscowościach:

- Bładzikowo – 0,6324,
- Brudzewo – 5.6885 ha,
- Leśniewo – 1.6135 ha,
- Łebcz – Dana – 92.1177 ha,

- Łebcz, Gniezdźewo, Werblinia, Połczyno – 4.0020 ha,
- Rekowo Górne – 42.9658 ha,
- Widlino – 9.7802 ha.

Z uwagi na to, że tylko część terenu gminy Puck objęta jest Planem Zagospodarowania Przestrzennego, zależnie od potrzeb dokonuje się kolejnych opracowań, odnoszących się do kolejnych obszarów gminy.

Do najważniejszych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Puck należą:

Lp.	Nazwa podmiotu	branża
1.	Dr. Oetker Sp. z o.o.	spożywcza
2.	Schaap -Pol Sp. z o.o.	przetwórstwo
3.	Eurowind	energetyka
4.	Zoeller Tech Sp. z o.o.	produkcja
5.	Oltrans	budownictwo
6.	Laguna S.J	przetwórstwo
7.	Glembud	budownictwo
8.	MGJ Sp. z o.o.	producent tarcicy
9.	Jantar Ltd Sp z o.o.	przetwórstwo
10.	P.U.T. Skojan	transport

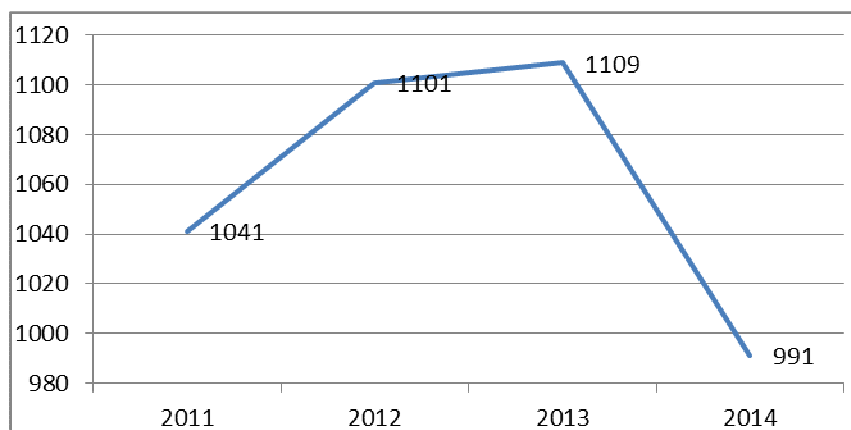
Tabela 2. Najważniejsze podmioty gospodarcze na terenie gminy Puck

Na terenie gminy Puck obowiązuje uchwała Rady Gminy Puck, dot. zwolnień przedmiotowych od podatku od nieruchomości, oraz określenia warunków udzielania pomocy de minimis dla przedsiębiorców tworzących nowe inwestycje i nowe miejsca pracy na terenie gminy Puck. W związku z chęcią wspierania przedsiębiorczości na terenie gminy, od 1 stycznia 2012 roku Rada Gminy nie podnosiła podatków od środków transportowych oraz podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców.

2.6. Rynek pracy

Bezrobocie jest jednym z najważniejszych problemów społeczno - gospodarczych naszego kraju posiadającym istotny wpływ na jakość życia lokalnej społeczności. W 2014 roku wskaźnik bezrobocia w gminie Puck, definiowany jako udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, wynosił 6,2%. Jest to wskaźnik niższy od średniego poziomu notowanego w tym czasie w kraju (11,4% na koniec 2014 r.) oraz niższy od poziomu bezrobocia w regionie (13,9% na koniec 2014 r. w powiecie puckim i 11,1% w województwie pomorskim)¹.

Poniżej zobrazowano przebieg krzywej bezrobocia w gminie w latach 2011-2014.

Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Puck w latach 2011-2014

Z końcem grudnia 2014 roku bez pracy w gminie Puck pozostawało 991 osób, z czego 50,4 % stanowiły kobiety.

Do głównych przyczyn bezrobocia na terenie gminy Puck należy niska aktywność i mobilność zawodowa.

Pomoc bezrobotnym mieszkańcom gminy udzielana jest podobnie jak w innych gminach w kraju, przez Powiatowy Urząd Pracy w Pucku i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, w głównej mierze poprzez wsparcie finansowe oraz pracę socjalną.

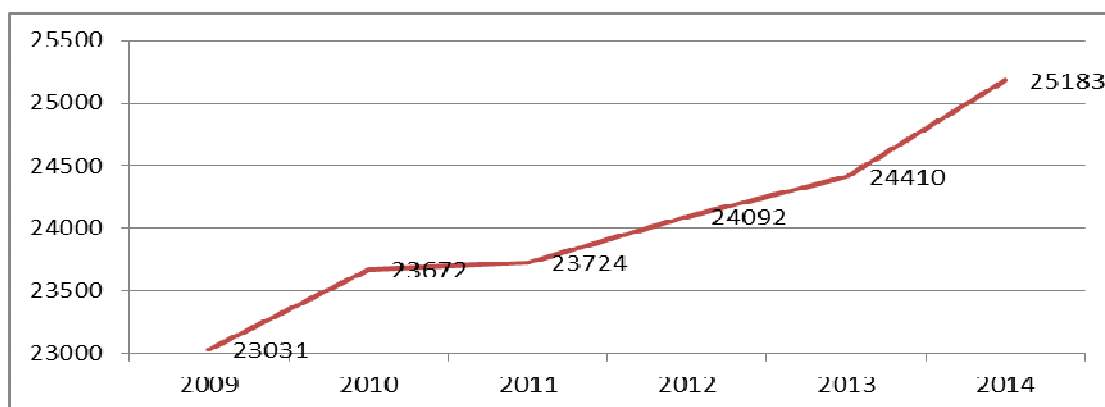
¹ GUS

Jak podają autorzy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 - 2020 „Wśród zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy, większość stanowią osoby poprzednio pracujące. Problemem jest znaczny odsetek osób młodych, z niskim wykształceniem oraz osób długotrwale bezrobotnych.”

2.7. Demografia

Na koniec 2014 roku w gminie Puck mieszkało 25.183 osób, co stanowiło około 31 % populacji powiatu puckiego.

Aby w pełni zobrazować sytuację na terenie gminy Puck, do analizy wzięto pod uwagę dane demograficzne z ostatnich lat: od roku 2009 – 2014.

Wykres 3. Liczba mieszkańców gminy Puck w latach 2009 – 2014 wg danych GUS

Autorzy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2020 podają: „Gmina Puck posiada bardzo duży potencjał ludnościowy. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym przewyższa liczbę mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, dominuje ludność w wieku produkcyjnym. Liczba ludności zamieszkującej gminę zwiększa się co roku w związku z dodatnim saldem migracji oraz wysokim dodatnim przyrostem naturalnym.”

Sytuacja demograficzna w gminie Puck jest bardzo korzystna. Najbardziej liczną grupą jest ludność w wieku produkcyjnym. Analizując strukturę wieku ludności gminy można zaobserwować, że stopniowo maleje odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia), wzrasta odsetek osób w wieku produkcyjnym oraz odsetek osób w wieku poprodukcyjnym.

Prognozy demograficzne GUS dla terenów wiejskich powiatu puckiego zakładają, że w przyszłości, w związku ze starzeniem się ludności, największy wzrost liczby ludności wystąpi w grupie ludności w wieku poprodukcyjnym, stopniowo zmniejszać się będzie natomiast odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym. Dla zobrazowania bieżącej sytuacji, poniższa tabela przedstawia podstawowe dane demograficzne w gminie Puck w latach 2009 – 2014.

Ludność	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba ludności	23031	23672	23724	24092	24410	25183
Liczba ludności w wieku produkcyjnym	14505	14752	15028	15180	15328	15912
Przyrost naturalny na 1000 osób	7,8	6,6	5,9	7,8	4,9	6,4
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,7	57,8	57,2	57,3	57,6	58,3
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	40,6	41,4	42,5	44,0	46,1	48,2

Tabela 3 – Demografia w gminie Puck w latach 2009 – 2014 wg danych GUS

W związku z przyjęciem przez Radę Gminy Puck Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Puck do 2020 roku, wykonano projekcję wskaźników demograficznych, które zebrano w poniższej tabeli.

Wiek	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przedprodukcyjny 0-17 lat	24,4%	24,2%	24%	24%	23,8%	23,7%	23,5%	23,5%
Produkcyjny 18-59/64 lat	64,1%	64%	63,7%	63,3%	63%	62,6%	62,5%	62,1%
Poprodukcyjny 60/65 lat i więcej	11,5%	11,8%	12,3%	12,7%	13,2%	13,7%	14%	14,4%

Tabela 4. Prognoza liczby ludności do 2020 roku – odsetek mieszkańców terenów wiejskich w powiecie puckim w latach 2013-2020 według kategorii wieku. Opracowanie własne na podstawie danych GUS. Bank Danych Lokalnych.

Jednym z najczęściej stosowanych mierników zaawansowania procesu starzenia się jest wskaźnik starości, przedstawiający udział osób starszych wśród ogółu populacji.

Wartość tego współczynnika w ciągu ostatnich lat systematycznie wzrasta. W 2012 roku współczynnik starości, przedstawiający udział kobiet w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyzn w wieku 65 lat i więcej wśród ogółu populacji, w gminie wyniósł 11,1% i był niższy od wartości wskaźnika dla powiatu puckiego, całego województwa pomorskiego oraz kraju. Innym miernikiem procesu starzenia się ludności jest indeks starości, wyrażający liczbę osób starszych (w wieku poprodukcyjnym) przypadających na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. W 2012 roku wskaźnik ten, obliczony dla ludności w gminie Puck przyjął wartość 44 (dla porównania – powiat pucki – 59,3; województwo pomorskie – 83,5; Polska – 97,1). Starzenie się społeczeństwa wraz ze zmniejszającym się przyrostem naturalnym przyczynia się do powstania problemów: ekonomicznego, finansowego oraz społecznego. Ten niekorzystny trend demograficzny zachodzi w skali ogólnokrajowej, pojawiające się natomiast problemy społeczne powinny być rozwiązywane lokalnie. W gminie Puck, w związku ze znacznym odsetkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz dodatnim przyrostem naturalnym, sytuacja jest bardzo korzystna i proces ten będzie zachodził bardzo powoli.

Sytuacja społeczna kształtowana jest również przez zmiany w modelu rodziny. W gminie Puck liczba zawieranych małżeństw w latach 2007-2012 ulegała wahaniom. Wskaźnik liczby zawieranych małżeństw na 1000 ludności w gminie Puck przyjął w 2012 roku wartość 6,5 i był wyższy od wskaźnika dla województwa pomorskiego (5,3) oraz powiatu puckiego (5,8).

2.8. Edukacja i oświata

Infrastrukturę oświatową gminy Puck w 2015 roku tworzyły:

1. Zespół Szkół w Żelistrzewie

Żelistrzewo, ul. Szkolna 1

84-100 Puck

Szkoła Podstawowa im. Jana III Sobieskiego w Żelistrzewie

Publiczne Gimnazjum im. Jana III Sobieskiego w Żelistrzewie

2. Zespół Szkół w Mrzezinie

Mrzezino, ul. Dworcowa 54

84-123 Połchowo

Szkoła Podstawowa im. Pawła Góry w Mrzezinie

Publiczne Gimnazjum im. Pawła Góry w Mrzezinie

3. Zespół Szkół w Starzynie

Starzyno, ul. Żarnowiecka 22

84-107 Starzyno

Szkoła Podstawowa im. Władysława Konefki w Starzynie

Publiczne Gimnazjum im. Władysława Konefki w Starzynie

4. Zespół Szkół w Darzłubiu

Darzłubie, ul. Pucka 74

84-100 Puck

Szkoła Podstawowa im. Maksymiliana Wilandta w Darzłubiu

Publiczne Gimnazjum im. Maksymiliana Wilandta w Darzłubiu

5. Szkoła Podstawowa im. Leona Bizewskiego w Gnieźdźewie

Gnieźdźewo, ul. Dworcowa 6

84-100 Puck

6. Szkoła Podstawowa im. Polskich Noblistów w Łebczu

Łebcz, ul. Pucka 27

84-103 Łebcz

7. Szkoła Podstawowa im. Józefa Dambka w Leśniewie

Leśniewo, ul. Mechowska 2

84-106 Leśniewo

8. Szkoła Podstawowa im. Józefa Wierzbickiego w Połchowie

Połchowo, ul. Dworcowa 2

84-123 Połchowo

9. **Szkoła Podstawowa im. Alojzego Stenzla w Strzelnie**
Strzelno, ul. Szkolna 5
84-103 Łebcz
10. **Szkoła Podstawowa im. Wiktora Czapiewskiego w Rekowie Górnym**
Rekowo Górne, ul. Wiktora Czapiewskiego 1
84-123 Połchowo
11. **Szkoła Podstawowa im. Księdza Biskupa Konstantyna Dominika w Swarzewie**
Swarzewo, ul. Szkolna 36
84-100 Puck
12. **Szkoła Podstawowa im. Antoniego Abrahama w Połczynie**
Połczyno, ul. Szkolna 21
84-100 Puck
13. **Szkoła Podstawowa w Werblini**
Werblinia, ul. Szkolna 2
84-107 Starzyno
14. **Szkoła Podstawowa im. Augustyna Necla w Mioszynie**
Mioszyno, ul. Szkolna 2
84-103 Łebcz
15. **Szkoła Podstawowa w Celbowie**
Celbowo 7
84-100 Puck
16. **Publiczna Szkoła Podstawowa w Domatówku**
Domatówko, ul. Jana Pawła II 4
84-106 Leśniewo

Zaplecze oświatowe gminy wspierają swoją pracą placówki niepubliczne:

- Niepubliczne Przedszkole „Krasnoludki” w Żelistrzewie,
- Przedszkole Niepubliczne „Stokrotka” w Żelistrzewie,
- Niepubliczne Przedszkole „Pod Aniołami” w Starzynie,
- Przedszkole Niepubliczne „Pod Sosenką” w Leśniewie,
- Przedszkole Niepubliczne „Kubuś Puchatek” w Strzelnie,
- Niepubliczne Przedszkole „Zaczarowana Łąka” w Darzłubiu,
- Niepubliczne Przedszkole „Radosna Przystań” w Swarzewie,
- Niepubliczne Przedszkole „Zaczarowana Łąka” w Łebczu,
- Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” w Mrzezynie,
- Niepubliczne Przedszkole „Sprytny Maluch” w Celbówku,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Mały Twórca” w Połczynie,
- Niepubliczne Zaoczne Gimnazjum dla Dorosłych w Darzłubiu.

Na koniec 2014 roku do szkół podstawowych w gminie Puck uczęszczało łącznie 2015 uczniów. W tym samym czasie w gimnazjach publicznych uczyło się odpowiednio 870.

Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w 2014 roku wyniósł 90,7 %, natomiast w 2013 roku wyniósł 94,05 % (spadek o 3,35 % w stosunku do roku poprzedniego).

Wskaźnik skolaryzacji brutto - dla szkolnictwa gimnazjalnego w 2014 roku wyniósł 87,29 %, natomiast w 2013 roku wyniósł 93,44 % (spadek 6,15 % w stosunku do roku poprzedniego, co wynika z naturalnych ruchów migracyjnych ludności).

W placówkach funkcjonują:

- koła zainteresowań: matematyczne, artystyczne, rekreacyjno – sportowe, komputerowe, regionalno – recytatorskie, literatury kaszubskiej, języka angielskiego, turystyczno-krajoznawcze, „caritas” ortograficzne, fizyczne, chemiczne, turystyczne, młodego przyrodnika, taneczne, ceramiczne, fotograficzne, historyczne, teatralne, plastyczne, sportowe, muzyczne, humanistyczne, polonistyczne, wokalne, plastyczno-techniczne, biblijno-misyjne, klub miłośnika książki, edukacji europejskiej,

informatyczne, przyrodnicze, ekologiczne, czytelnicze, twórczości ludowej – hafciarskie i taneczne, czytelniczo-medialne, europejskie,

- chór szkolny w Strzelnie i w Darzłubiu
- zespół wokalny w Żelistrzewie, Starzynie, Mrzezinie, Strzelnie
- uczniowskie kluby sportowe wykazane w Tabeli 5.

W 2011 roku w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zrealizowano program „Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych” obejmujący następujące rodzaje zajęć: trudność w czytaniu i pisaniu, zaburzenia rozwoju mowy, trudności w matematyce, zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, zajęcia rozwijające zainteresowania matematyczno-przyrodnicze.

Władze Gminy w aktywny sposób wykorzystują szansę rozwojową, jaką dają zewnętrzne środki finansowe na budowę wysokiego poziomu kapitału społecznego. Środki pozyskane na rok 2015 pozwoliły na realizację poniższych projektów i przedsięwzięć:

➤ **Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego**

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

1. Wyposażenie w monitoring pięciu miejsc spoczynkowych przy ścieżkach rowerowych na terenie gminy Puck,
2. Zakup pomostów pływających do Osłonina, Rzucewa i Swarzewa,
3. Wykonanie albumu pt. Gmina Puck. Piękno natury,
4. „Kaszubskie tradycje muzyczne. W kręgu cysterskiego chorału... Koncerty muzyki dawnej i ludowej”,
5. Kaszubskie Dożynki Gminy Puck. Żelistrzewo 2010.

➤ **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego:/aplikowane/**

1. Kulturalna Jesień w Gminie Puck,
2. Zakup mobilnej sceny dla obsługi imprez plenerowych organizowanych przez OKSiT w Gminie Puck,
3. „Kwartęły Sztuki” w Gminie Puck.

2.8.1. Dostępność do Internetu

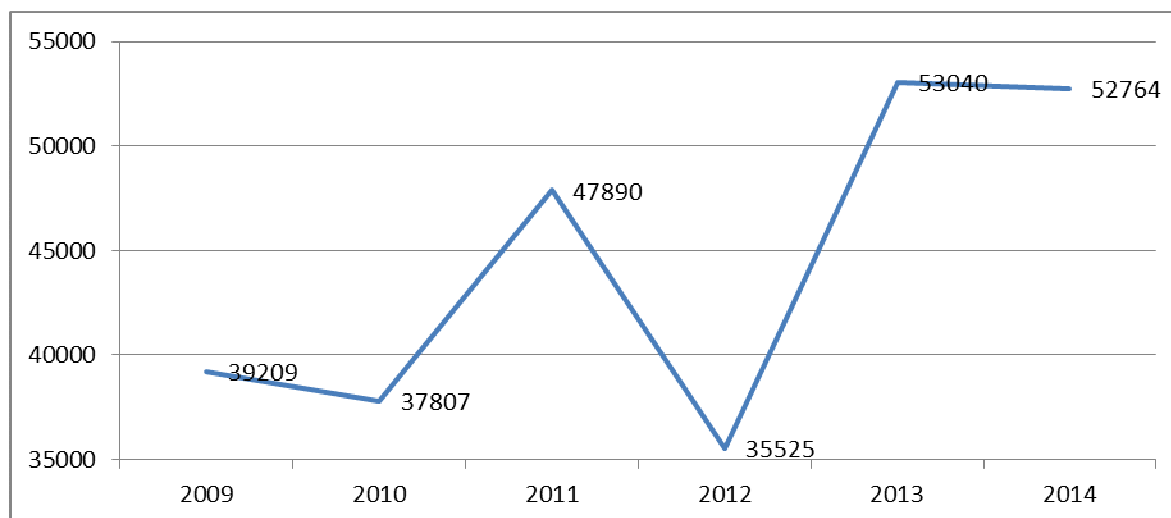
Na terenie województwa pomorskiego, w tym gminy Puck, wybudowana została sieć szkieletowo – dystrybucyjna w ramach projektu "Szerokopasmowe pomorskie". Inwestycja zrealizowana została z funduszy Unii Europejskiej – programu regionalnego pod nazwą: Narodowa Strategia Spójności.

Wybudowana w województwie pomorskim sieć szerokopasmowa daje możliwość rozwoju sieci lokalnych, które pozwalają na doprowadzenie usług internetowych bezpośrednio do domów. Dzięki zapewnieniu otwartości i neutralności technologicznej sieci szerokopasmowych, każdy operator może do nich przyłączyć własną sieć lokalną i świadczyć detaliczne usługi internetowe mieszkańcom.

2.9. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Na terenie gminy Puck funkcjonują 4 zakłady opieki zdrowotnej w miejscowościach: Leśniewo, Starzyno, Strzelno, Żelistrzewo oraz 2 apteki: w Starzynie i Żelistrzewie. Mieszkańcy gminy Puck mogą również korzystać ze specjalistycznej opieki zdrowotnej w Szpitalu Puckim, dysponującym oddziałami (chirurgii ogólnej, chorób dziecięcych, noworodkowym, położniczo-ginekologicznym, pomocy doraźnej oraz chorób wewnętrznych), poradniami specjalistycznymi (gastroenterologiczną, kardiologiczną, kardiologiczną dziecięcą, chirurgii urazowo-ortopedycznej, rehabilitacji, urologiczną oraz zdrowia psychicznego) oraz pracownikami diagnostycznymi (diagnostyki obrazowej, endoskopii przewodu, diagnostyki kardiologicznej oraz diagnostyki laboratoryjnej). Relatywnie dobra dostępność do

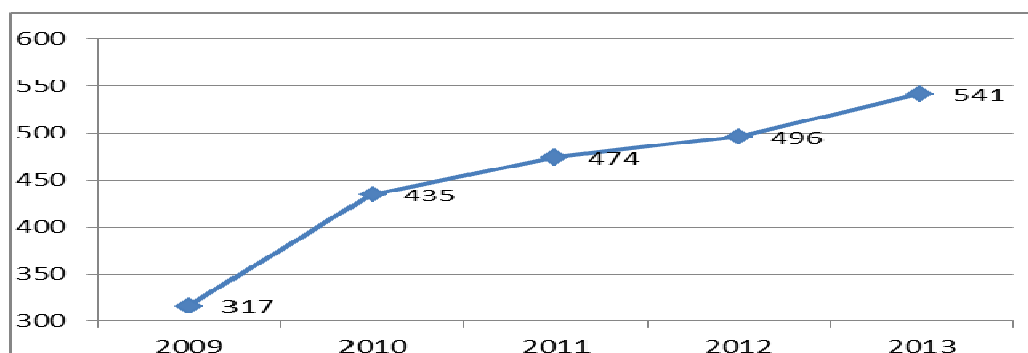
porad podstawowej opieki zdrowotnej została zobrazowana poniższym wykresem obejmującym lata 2009 - 2014.

Wykres 4. Liczba udzielonych porad w POZ w gminie Puck w latach 2009 – 2014

Pomoc społeczna świadczona jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wzrasta liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz liczba świadczeń. Najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej w latach 2010-2012 było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. W badaniu w ramach Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych w 2013 roku, wśród najczęściej wymienianych przez respondentów grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, znalazły się osoby starsze (49,5 % badanych), rodziny wielodzietne (46,6 % badanych) oraz osoby niepełnosprawne (37,9 % badanych).

Wykres 5. Liczba rodzin w gminie Puck korzystających w latach 2009 – 2013 z pomocy społecznej

Na terenie gminy Puck działa dziewięć świetlic opiekuńczo – wychowawczych:

- Świetlica w Domatowie,
- Świetlica w Leśniewie,
- Świetlica w Łebczu,
- Świetlica w Mrzezinie,
- Świetlica w Rekowie Górnym,
- Świetlica w Rzucewie,
- Świetlica w Starzynie,
- Świetlica w Swarzewie,
- Świetlica w Żelistrzewie.

2.10. Sport

Gmina posiada rozbudowaną infrastrukturę sportową, w skład której wchodzi:

- CELBOWO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1998 r.)
- DARZLUBIE
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1990 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2014 r.)
- DOMATOWO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1980 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2013 r.)
- DOMATÓWKO
  - boisko piłkarskie niepełnowymiarowe (2014 r.)
- GNIEŹDŹEWO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2002 r.)
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2003 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2013 r.)
- LEŚNIEWO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2005 r.)

- ŁEB CZ
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1990 r.)
  - boisko do siatkówki plażowej pełnowymiarowe (2012 r.)
- MECHOWO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2011 r.)
- MIEROSZYNO
  - boisko piłkarskie niepełnowymiarowe
  - boisko do siatkówki plażowej pełnowymiarowe
- MRZEZINO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1996 r.)
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2014 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2008 r.)
- OSŁONINO
  - boisko piłkarskie niepełnowymiarowe (1996 r.)
- POŁCHOWO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1997 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2006 r.)
- POŁCZYNO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1955 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2014 r.)
- REKOWO GÓRNE
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2000 r.)
- SŁAWUTOWO
  - boisko piłkarskie niepełnowymiarowe (2007 r.)
- SMOLNO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2005 r.)
- STARZYNO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1948 r.)
  - boisko piłkarskie niepełnowymiarowe (2011 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2011 r.)
  - boisko do siatkówki plażowej pełnowymiarowe (2013 r.)
  - boisko piłkarskie typu ORLIK (2011 r.)

- STRZELNO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1997 r.)
  - boisko do siatkówki plażowej pełnowymiarowe (2007 r.)
  - kort tenisowy otwarty (1996 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2015 r.) pełnowymiarowe
- SWARZEWO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (1990 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2013 r.)
- WERBLINIA
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2004 r.)
- ŻELISTRZEWO
  - boisko piłkarskie pełnowymiarowe (2000 r.)
  - stadion wielofunkcyjny piłkarsko lekkoatletyczny (2000 r.)
  - boisko uniwersalne – wielozadaniowe (2009 r.)
  - boisko piłkarskie typu ORLIK (2009 r.)

Do miejscowości, w których wymagane są dalsze nakłady finansowych należy zaliczyć:

- Bładzikowo,
- Brudzewo,
- Domatówko,
- Radoszewo,
- Starzyński Dwór,
- Zdrada.

Wszystkie boiska są wykorzystywane w cyklu rozgrywek, a do aktywnych sportowo należy zaliczyć poniżej wymienione zespoły sportowe:

- LZS Domatowo,
- LZS „Husaria” Gnieźdźewo,
- LZS „Ajax” Leśniewo,
- LZS „Wicher” Łebcz,
- LZS Mieroszyno,
- LZS „Relaks” Mechowo,

- LZS „Iskra” Połczyno,
- LZS „Piaś” Piaśnica,
- LZS „Sokół” Strzelno,
- KLKS „Jantar” Swarzewo,
- LZS „Huragan” Smolno,
- LZS „Kaszubia ” Starzyno,
- LZS „Kłos” Werblinia,
- KS „Start” Mrzezino ,
- LUKS „Kaszuby” Połchowo,
- KS „Osada” Rzucewo,
- KS „Korona” Żelistrzewo,
- LZS Darzłubie.

Na terenie gminy funkcjonują uczniowskie kluby sportowe, które dają podstawę do budowania zdrowego i aktywnego społeczeństwa obywatelskiego.

Uczniowski Klub Sportowy „Hetman”	Darzłubie
Uczniowski Klub Sportowy	Gnieźdźewo
Uczniowski Klub Sportowy „Wilki”	Leśniewo
Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Kaszuby”	Połchowo
Uczniowski Klub Sportowy „Osada”	Rzucewo
Uczniowski Klub Sportowy „Kaszubia”	Starzyno
Uczniowski Klub Sportowy „Neptun”	Żelistrzewo
Uczniowski Klub Sportowy „Basket”	Żelistrzewo

Tabela 5. Uczniowskie Kluby Sportowe w gminie Puck

Dowodem na dostrzeganie roli sportu w funkcjonowaniu gminy Puck jest wyróżnienie, jakie otrzymała w dniu 26 listopada 2015 roku w Polskim Komitecie Olimpijskim w Warszawie, uzyskując tytuł „Sportowa Gmina”. Wyróżnienia przyznawane są samorządom, które umiejętnie łączą budowę nowoczesnych obiektów sportowych z aktywnym programem rozwoju sportu i rekreacji w regionie, zapewniając swoim mieszkańcom szeroką ofertę sportową i rekreacyjną. Wspierając organizację imprez sportowych gmina Puck podnosi swoją atrakcyjność.

2.11. Turystyka, rekreacja i walory przyrodnicze

Gmina Puck leży w północno-wschodniej, nadmorskiej części województwa pomorskiego. Ta niezwykle urozmaicona pod względem przyrodniczym kraina, opiera się o brzeg Zatoki Puckiej i panuje nad wodami Małego Morza, stromymi klifami Kępy Puckiej i Kępy Swarzewskiej. Od północy i południa ogarnia rozległy teren łąk, torfowisk, bagien, a granica zachodnia biegnie Puszcą Darżlubską. Lasy zajmują 7.562 ha powierzchni gminy, co stanowi 1/3 jej całości.

Klimat tego obszaru pozostaje pod wyraźnym wpływem Morza Bałtyckiego. Roślinność bagienna rozległych torfowisk objętych rezerwatem przyrody Bielawskich Błot, tworzy bezpieczną ostoję ptaków. U ujścia rz. Reda, na błotnych, słonych łąkach, rozciąga się rezerwat zwany Beka z rezerwatem ptactwa wędrownego. Południowo-zachodnia część gminy to Puszcza Darżlubska. Wydzielono w niej, w okolicy Mechowa, rezerwat przyrody pod nazwą Darżlubskie Buki, z okazałym starodrzewem. Natomiast w jarze, u wlotu do wsi, znajdują się Groty Mechowskie, osobliwość geologiczna na całym Niżu Europejskim, pochodząca z czasu najmłodszego zlodowacenia.

Poza najważniejszym zbiornikiem wodnym i niewątpliwą atrakcją turystyczną, jaką jest Zatoka Pucka, należy wymienić Jezioro Dobrze, Jezioro Bielawa w Domatowie oraz niewielkie Jezioro Czarne k/Leśniewa. Ponadto na terenie gminy, w okolicy miejscowości Czarny Młyn, zlokalizowane są małe jeziora dystroficzne. Jezioro Dobrze położone jest na Wysoczyźnie Żarnowieckiej, na północnym skraju Puszczy Darżlubskiej i na północ od Wielkiej Piaśnicy. W pobliżu zachodniej linii brzegowej Jeziora przebiega szosa z Wejherowa do Krokowej (droga wojewódzka nr 218). Na Jeziorze znajduje się niewielka zadrzewiona wyspa. Ogólna powierzchnia Jeziora wynosi 20,6 ha.

Dzięki swoim wartościom przyrodniczym, kulturowym i historycznym, Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Darżlubskiej, którego fragment znajduje się na terenie gminy Puck, jest doskonałym miejscem wypoczynku i rekreacji. Największym ciekim wodnym w gminie Puck jest rzeka Reda, która bierze swój początek w okolicach Strzebielina, uchodzi po 51 km do Zatoki Puckiej. Średni spadek wynosi

około 1 %, zlewnia rzeki jest asymetryczna. Dopływy prawobrzeżne Bolszewka z Gościcinką i Cedron stanowią 3/4 zlewni Redy. Z lewej strony uchodzi do Redy Słuszevska Struga. Wody Redy mieszczą się w III klasie czystości.²

Małą, ale istotną przyrodniczo rzeką Pobrzeża Kaszubskiego nad Zatoką Pucką jest Płutnica. To mała rzeka, mająca swoje źródła na obszarze bagiennym Puckich Błot, w okolicy Starzyńskiego Dworu. W całym swoim przepływie przebiega bagienną pradoliną, dzieląc pofałdowany obszar Kępy Swarzewskiej i Kępy Puckiej. Zachodnią krawędzią pradoliny Płutnicy, są wschodnie krańce Puszczy Darżlubskiej i Wysoczyzny Żarnowieckiej. W ostatnich latach, na południowo-zachodniej krawędzi Kępy Swarzewskiej, powstała największa w powiecie puckim farma wiatrowa.

Niedaleko ujścia Płutnicy do Zatoki Puckiej odkryto zatopione pozostałości wczesnośredniowiecznego portu Pucka z wrakami łodzi m.in. o konstrukcji wręgowo-klepkowej. U ujścia znajduje się również ostoja ptactwa oraz miejsce widokowe na Zatokę Pucką, tzw. Kaczy Winkel.

Przez teren gminy Puck przebiegają kwalifikowane szlaki turystyki pieszej:

- Szlak Swarzewski (kolor żółty) Puck – Władysławowo,
- Szlak Krawędzią Kępy Puckiej (kolor niebieski) Puck – Wejherowo,
- Szlak Grot Mechowskich (kolor czarny) Puck – Krokowa,
- Szlak Puszczy Darżlubskiej (kolor zielony) Wejherowo – Krokowa,

Dla turystów poszukujących aktywnej formy wypoczynku są dostępne również trasy rowerowe, które umożliwiają dokładne poznanie całego obszaru gminy Puck.

Wśród nich oznakowana trasa „Szarych Mnichów” – Mechowo-Starzyno-Starzyński Dwór-Jastrzębia Góra, /14 km/, albo w rozwinięciu - Wejherowo-Jastrzębia Góra, a także ścieżki rowerowe:

1. Puck-Swarzewo-Władysławowo-Jastarnia-Hel /utwardzona, 45 km/, w większości nad Zatoką Pucką oraz w kierunku Kosakowa i Gdyni, przez Rzucewo - Park Kulturowy Osady Łowców Fok, Osłonino, Mosty /o różnej nawierzchni/.

---

² Źródło: www.rzekareda.bnx.pl

2. Swarzewo-Krokowa, asfaltowa, /18 km/, wytyczona dawnym nasypem kolejowym, tzw. „Krokówka”.

Leśne drogi Puszczy Darżlubskiej stwarzają dodatkową atrakcję dla rowerzystów kontaktu z czystą przyrodą. Śnieżną zimą stanowią znakomity teren narciarstwa przełajowego.

Atrakcją turystyczną są niewątpliwie Groty Mechowskie. Jest to najmniejsza podziemna trasa turystyczna w Polsce. Jedyna tego typu jaskinia na całym Niżu Europejskim, wypłukana w żwirach spojonych wapiennym lepiszczem w okresie najmłodszego zlodowacenia, odkryta w 1818 roku. Strop jaskini zbudowany jest z warstwy piaskowca silnie spojonego lepiszczem wapiennym. Ściany tworzy sypki piasek i słupy z piaskowca podobnego jak w stropie. Dno jest piaszczyste. Występujące w kilku miejscach w jaskini nacieki przedstawiają się jako jasno zabarwione formy stalaktytowe. Najpiękniejsza izba ociekająca barwnymi mineralnymi spływami zamyka długi, wąski i niski korytarz sięgający prawie 38 metrów w głąb skarpy. Ta część Grot Mechowskich z obawy przed zawałem dostępna jest tylko dla speleologów. Groty Mechowskie to największa osobliwość przyrody nieożywionej na Niżu Polskim, a nawet Niżu Europejskim.

Atrakcje turystyczne stanowią również wyznaczone na terenie gminy formy ochrony przyrody: rezerwat przyrody Bielawskie Błota, rezerwat przyrody i ptactwa wędrownego zwany Beka, leśny rezerwat przyrody Darżlubskie Buki z okazałym starodrzewem bukowym.

Na terenie gminy Puck znajdują się fragmenty obszarów Natura 2000:

- Bielawskie Błota (obszar specjalnej ochrony ptaków) o powierzchni 1.101,3 ha,
- Puszcza Darżlubska (obszar specjalnej ochrony ptaków) o powierzchni 6 452,6 ha,
- Zatoka Pucka (obszar specjalnej ochrony ptaków) o powierzchni 62.430,4 ha
- Zatoka Pucka i Półwysep Helski (specjalny obszar ochrony siedlisk) o powierzchni 26 566,4 ha.

Do innych obszarów prawnie chronionych należy zaliczyć Nadmorski Park Krajobrazowy (NPK), który został utworzony w 1978 roku. Obejmuje Mierzeję

Helską, północno-zachodnią część Zatoki Puckiej, pas nadmorski od nasady Mierzei Helskiej do Białogóry, przymorskie fragmenty Kępy Swarzewskiej i Kępy Puckiej oraz Pradoliny Kaszubskiej i Płutnicy. Powierzchnia parku wynosi – 18.804 ha (w tym lądowa – 7.452 ha).

Istotnymi z punktu widzenia turystycznego zabytkami są:

- Rzucewo, Park Kulturowy Osada Łowców Fok Rzucewo, a na jego terenie osada łowców fok z epoki kamienia, III-II tys. p.n.e., położony na "cyplu rzucewskim". Wzniesienia Kępy Puckiej i Kępy Swarzewskiej już w epoce kamienia dawały schronienie osiedlającym się tutaj plemionom łowców fok. Bardzo ważnym okresem w pradziejach naszego regionu był późny neolit (2500-1700 p.n.e.), kiedy to nad dzisiejszą Zatoką Pucką pojawiły się pierwsze osady łowców fok. Swym zasiedleniem objęli Rewę, Mrzezino, Osłonino, Rzucewo, Ostrowo. Stworzyli silną, oryginalną kulturę, znaną z charakterystycznej ceramiki, wyrobów bursztynowych, kamiennych narzędzi. Rzucewska osada łowców fok została odkryta w roku 1894, jednak pierwsze prace wykopaliskowe przeprowadzono dopiero w latach 1927-1929 przez prof. Józefa Kostrzewskiego. Wznowione w 1984 roku trwają do dziś. Rzucewo stało się ważnym stanowiskiem badań nad epoką kamienia na Pomorzu, a termin "kultura rzucewska" wszedł do historii cywilizacji.

Dzięki staraniom Urzędu Gminy Puck i pozyskanym funduszom europejskim, w dniu 27.06.2013 roku otwarto Park Kulturowy Osada Łowców Fok.

Obecnie można obejrzeć wystawy „Rzucewo w epoce kamienia” i „Obiekty archeologiczne w krajobrazie Kaszub” oraz spacer „Szlakiem łowców fok”, na którym znajdują się zrekonstruowane obiekty z epoki kamienia.

- Mieroszyno, kurhan, VIII-VI w. p.n.e., kultura łużycka, epoka brązu.
- Starzyno, kościół parafialny z polichromią Sądu Ostatecznego (poł. XVII w.) i barokowym wyposażeniem. Etap Pomorskiego Szlaku Cysterskiego.
- Mechowo, kościół parafialny, szachulcowy (poł. XVIII w.) o barokowym wyposażeniu. Etap Pomorskiego Szlaku Cysterskiego.

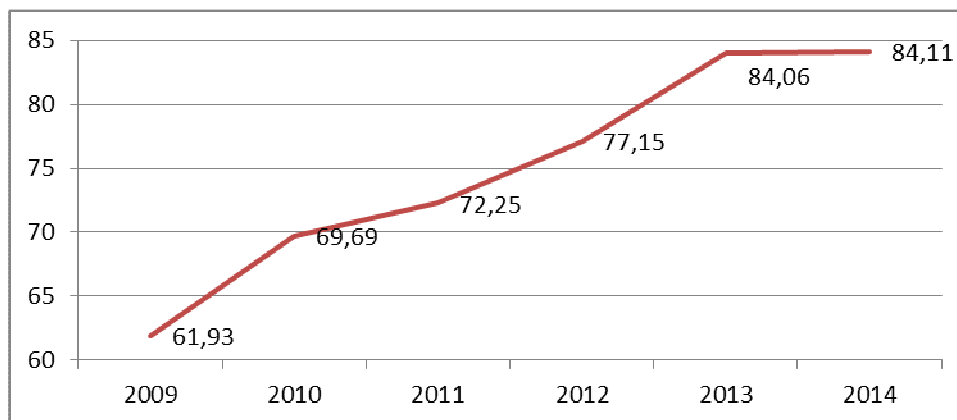

- Swarzewo, kościół parafialny (poł. XIX w.) i Sanktuarium Matki Boskiej Królowej Polskiego Morza, cudowna figura NMP z Dzieciątkiem (XV w.), Pieta (XV w.).
- Zespoły pałacowo – parkowe (XIX w.): w Rekowie Górnym, Rzucewie, Sławutówku pełnią funkcje hotelowe i restauracyjne, w Łebczu gospodarstwa agroturystycznego, a w Celbowie, Starzyńskim Dworze to układy plenerowe.

We wszystkich wsiach sołeckich funkcjonują place zabaw dla dzieci, w większości dobrze wyposażone. Na terenie gminy działają liczne gospodarstwa agroturystyczne (ok. 30), a w większości miejscowości istnieje wynajem pokoi. Część z kwater ma kategoryzację kwater agroturystycznych, a część gospodarstw Agro. Bazę noclegową uzupełniają hotele w pałacach: Rzucewo, Sławutówko, Rekowo Górne.

2.12. Analiza budżetu Gminy Puck

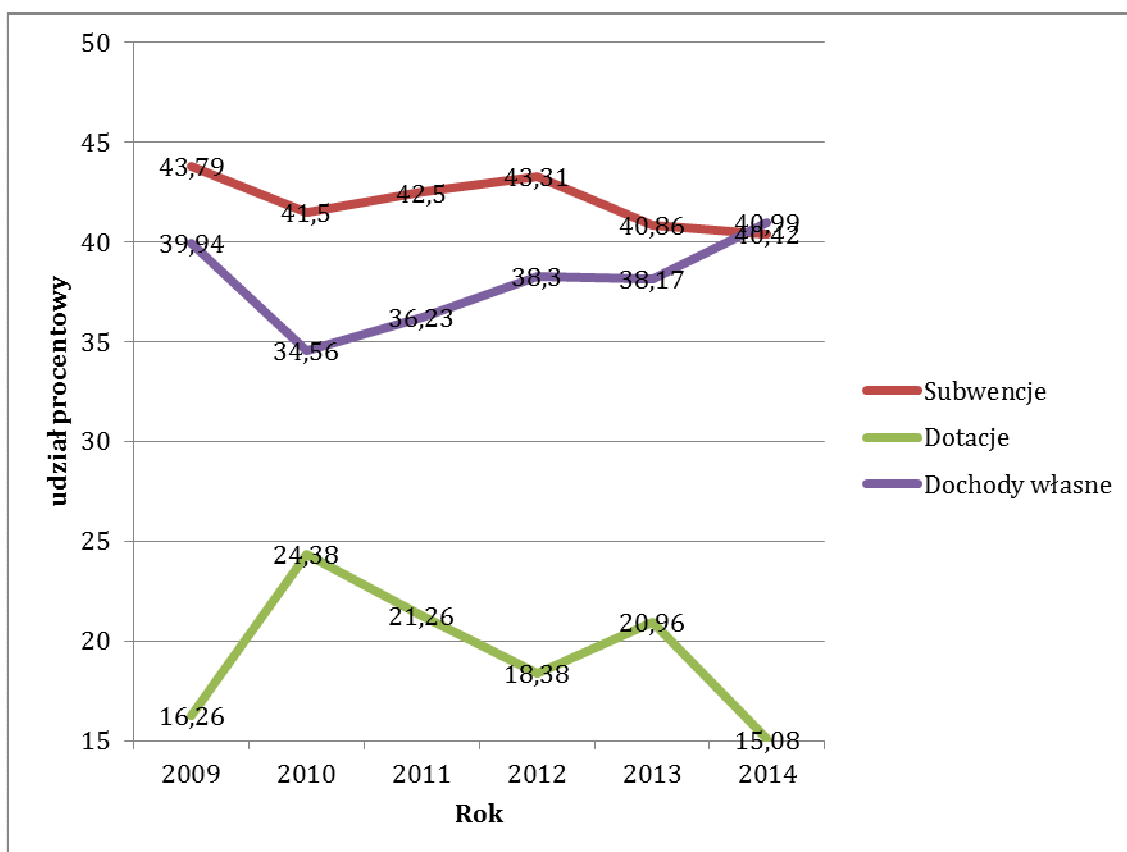
W 2014 roku dochody budżetowe gminy Puck wyniosły 84.111.853,71 zł co stanowi 0,05 % wzrostu w stosunku do roku 2013. Na poniższym wykresie zestawiono dochody budżetowe gminy w latach 2009 – 2014.

Wykres 6. Dochody budżetowe gminy Puck w latach 2009-2014, w mln zł

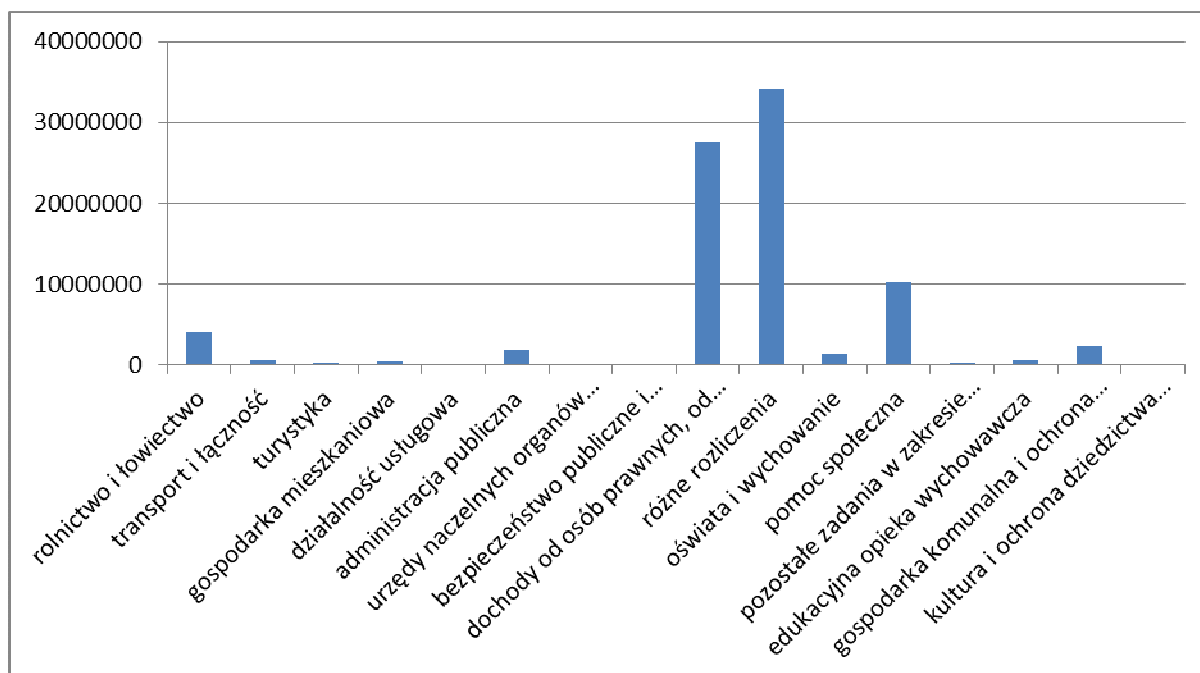
Trend wzrostowy w ostatnich latach jest zjawiskiem pozytywnym i wyróżnia gminę Puck w jej grupie referencyjnej.

W 2014 roku dochody własne stanowiły 40,99 % ogółu dochodów budżetowych, a udział wpływów z tytułu dochodów z innych źródeł 3,49 %, natomiast dotacje celowe stanowiły 15,08 % dochodów. Poniżej przedstawiono przebieg zmiennego udziału subwencji, dotacji i dochodów własnych w kolejnych budżetach.

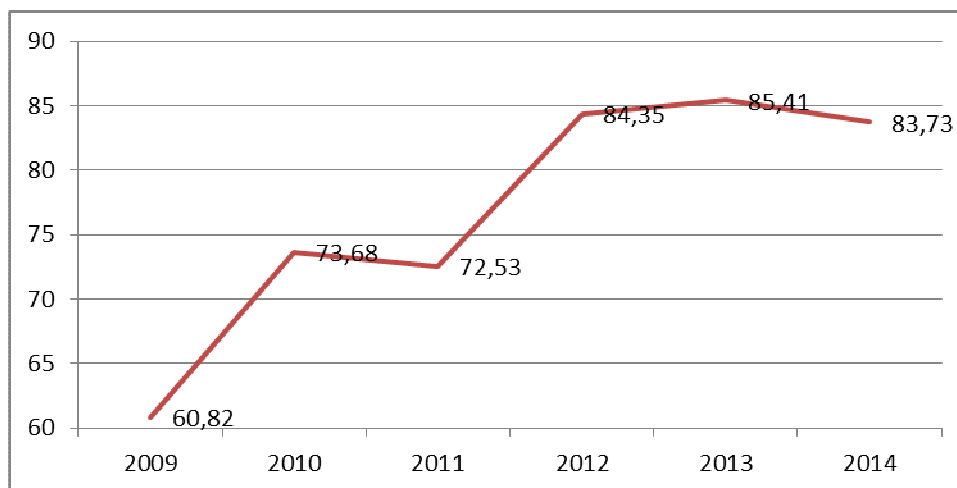
Wykres 7. Udział procentowy w budżecie subwencji, dotacji, dochodów własnych w latach 2009 – 2014

Trend do zwiększania udziału dochodów własnych w budżecie gminy względem innych zależnych zewnętrznie źródeł finansowania działania gminy, należy odczytać jako pozytywny i dający dobre perspektywy na rozwój gminy, w tym możliwość sfinansowania zamierzeń inwestycyjnych w zakresie infrastruktury gminnej. Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów w 2014 roku, co uwidacznia istotny udział dochodów od osób prawnych, osób fizycznych, z pomocy społecznej oraz tzw. innych rozliczeń.

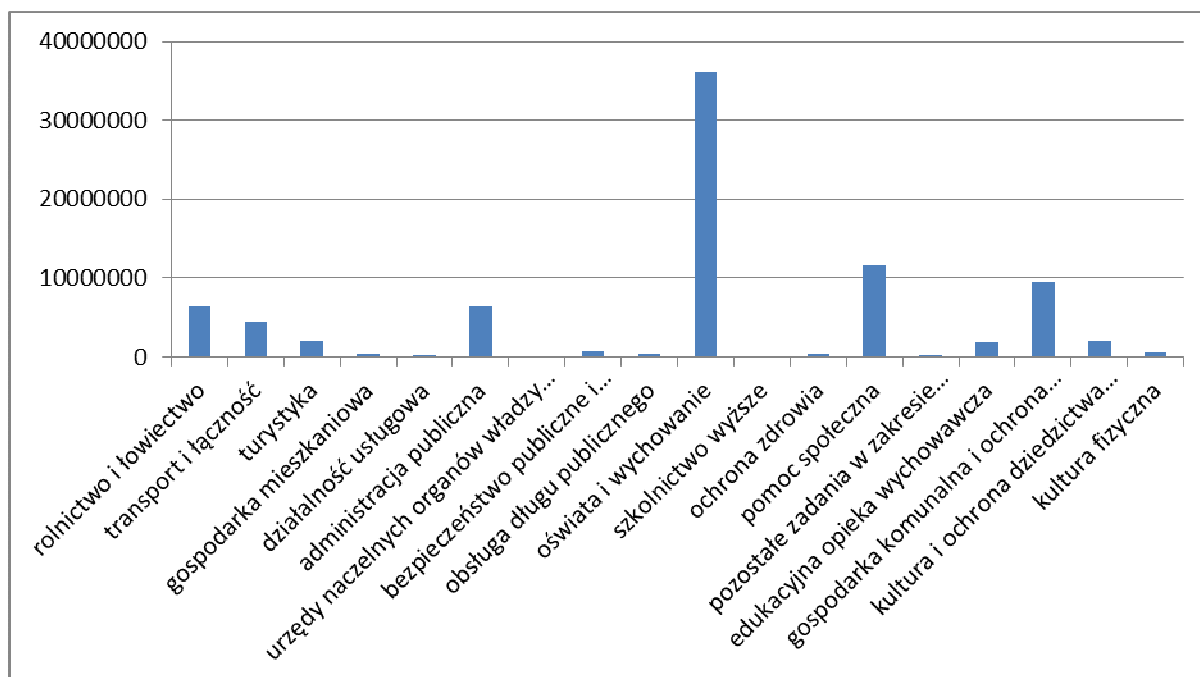
Wykres 8. Rzeczywisty udział w dochodach budżetowych gminy Puck w 2014 roku liczony w mln zł

W 2014 roku wydatki budżetowe osiągnęły poziom 83.734.556,73 zł i spadły o 1,97 % w stosunku do 2013 roku. Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się poziomu wydatków budżetowych w latach 2009-2014.

Wykres 9. Wydatki budżetowe gminy Puck w latach 2009-2014 liczone w mln zł

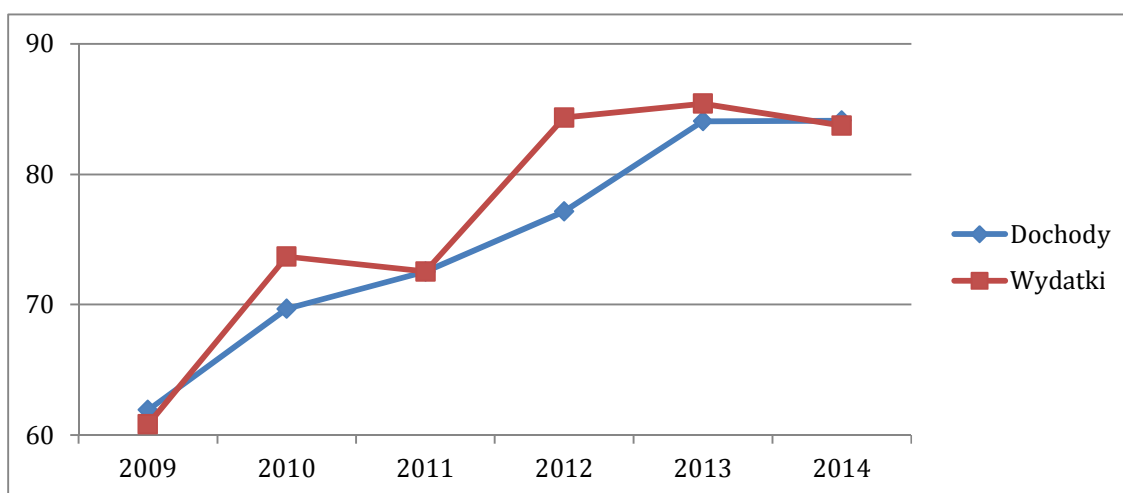
Szczegółową strukturę wydatków budżetowych gminy Puck według klasyfikacji budżetowej przedstawia kolejny wykres.

Wykres 10. Rzeczywisty udział w wydatkach budżetowych gminy Puck w 2014 roku mierzony w mln zł

Wydatki dotyczące oświaty i wychowania oraz pomocy społecznej stanowią największą grupę wydatków budżetowych. Po stronie dochodów wydatek ten znajduje odzwierciedlenie m.in. w znacznej subwencji oświatowej.

W 2013 roku gmina Puck zamknęła rok budżetowy deficytem w wysokości 1.352.639,- zł, a w roku 2014 nadwyżką w wysokości 377.297,- zł.

Wykres 11. Różnica między dochodami i wydatkami budżetowymi w gminie Puck w latach 2009 – 2014

Analiza budżetu gminy Puck pozwala ocenić kondycję finansową gminy jako stabilną, a stały trend do zbilansowanego budżetowania funkcjonowania gminy pozwala optymistycznie zapatrywać się na zarządzanie finansami w nowej perspektywie finansowej do 2020 roku.

Wielkość zewnętrznych środków finansowych pozyskiwanych przez władze gminy stanowią istotne wsparcie w rozwoju gminy. Konkretnie wartości liczbowe oraz programy i przedsięwzięcia ujęto w Załączniku nr 2.

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT (skrót pochodzący z angielskiego Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats – czyli Silne Strony, Słabe Strony, Szanse i Zagrożenia) jest narzędziem diagnostyczno-prognostycznym, które umożliwia przegląd uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych danego podmiotu. Metodę tę wykorzystano w celu sprecyzowania aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie Puck oraz zdiagnozowania potencjalnych problemów w kluczowych obszarach.

Opierając się na wnioskach wypływających z analizy społeczno - gospodarczej oraz spotkań warsztatowych przeprowadzonych w gminie Puck, wyodrębniono szereg czynników, które w dalszej kolejności przypisano jako szansa, zagrożenie, słaba strona lub mocna strona w jednym z trzech kluczowych obszarów rozwoju:

- 1) Gospodarka,
- 2) Infrastruktura techniczna,
- 3) Społeczeństwo.

Na dalszym etapie prac przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy Puck w celu dalszego doprecyzowania wniosków SWOT. W konsekwencji, w każdym z obszarów kluczowych poszerzono lub skorygowano wewnętrzne czynniki pozytywne (silne strony) oraz negatywne (słabe strony), jak również zewnętrzne czynniki oddziałujące korzystnie na rozwój gminy Puck (szanse) oraz niekorzystnie (zagrożenia).

WEWNĘTRZNE	
Mocne strony	Słabe strony
Infrastruktura techniczna	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwinięta infrastruktura drogowa 2. Na terenie gminy zapewniono ok. 90 % dostępu do sieci światłowodowej 3. Zapewniono ok. 98 % dostępu do sieci wodociągowej 4. Na terenie gminy zapewniono ok. 74 % dostępu do sieci kanalizacyjnej 5. Rozbudowana infrastruktura do pozyskania odnawialnej energii – farmy wiatrowe 6. Dobra i polepszająca się jakość sieci energetycznej na terenie gminy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stan nawierzchni dróg i szlaków pieszo – rowerowych wymaga modernizacji 2. Brak rozbudowanej sieci ścieżek pieszo – rowerowej i dróg dla ruchu pieszych między wsiami na terenie gminy 3. Liczne drzewa rosnące w bezpośredniej bliskości dróg gminnych powodują częste wypadki drogowe oraz niszczą infrastrukturę drogową przez rozrost systemów korzeniowych 4. Brak węzłów komunikacyjnych integrujących transport kolejowy, drogowy (autobusowy)
Warunki rozwoju przemysłu, handlu i usług	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwinięty sektor produkcji rolnej 2. Polityka inwestycyjna oraz decyzje władz gminy powszechnie są odbierane jako sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości 3. Bliskie sąsiedztwo Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta (OMT), stanowiącego m.in. obszar koncentracji ludności, intensywnego rozwoju gospodarczego, a także silny ośrodek akademicki 4. Atrakcyjność osiedleńcza (m.in. z uwagi na bliskość rynku pracy Trójmiasta) 5. Istnienie trwałej infrastruktury morskiej i rybackiej, w tym związanej z rybołówstwem morskim 6. Rybołówstwo jako ważny sektor gospodarki z możliwością wykorzystania w turystyce (w tym wyspecjalizowane zasoby ludzkie) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak udokumentowanej strategii rozwoju turystyki na terenie gminy – niedobór produktów turystycznych opartych na regionalizmie i brak pakietowania produktów w oferty turystyczne

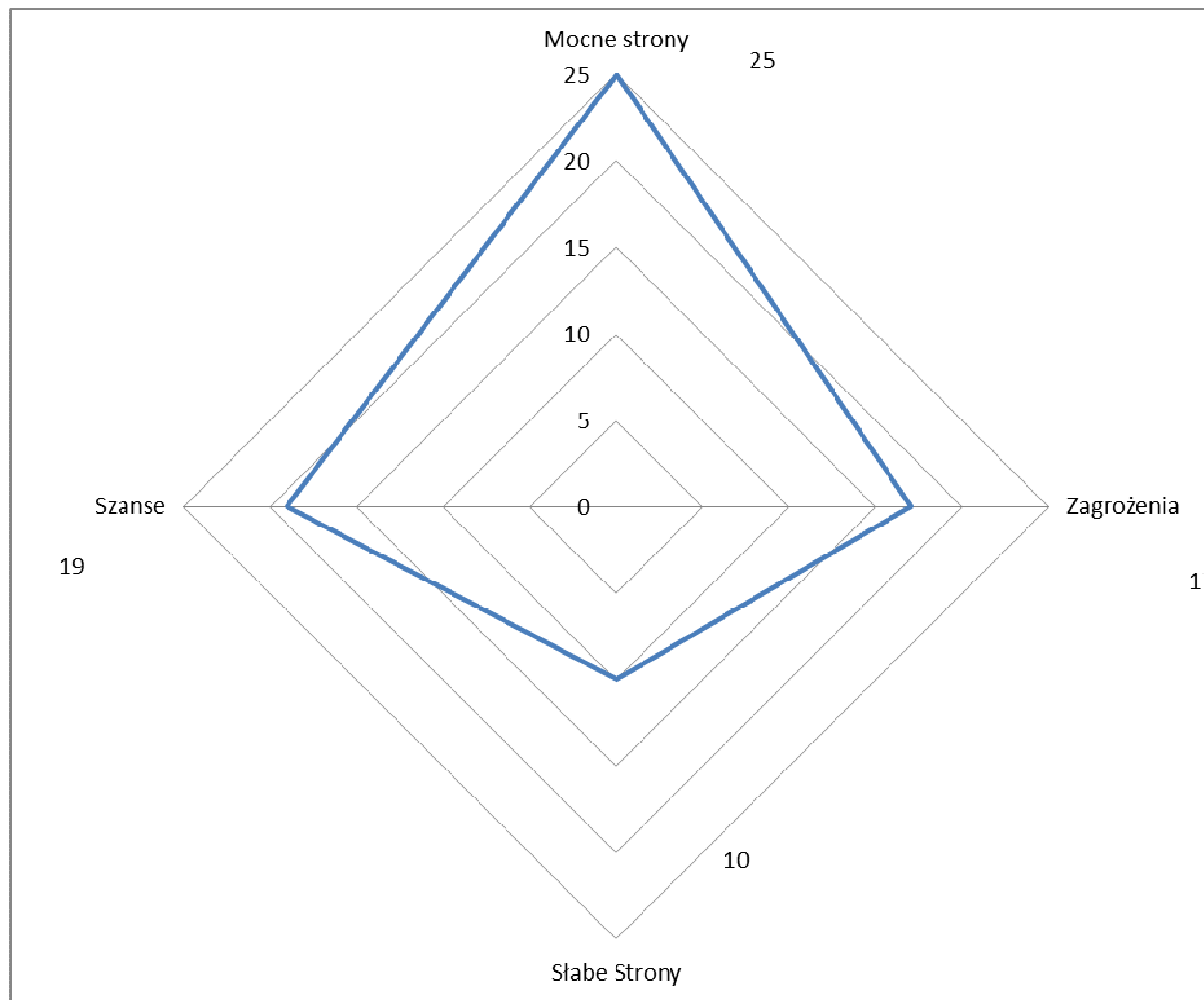
Warunki rozwoju turystyki	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Czyste środowisko naturalne 2. Duży obszar gminy pokryty terenami zalesionymi 3. Atrakcyjne turystycznie zaplecze kulturowe gminy i regionu 4. Kaszub (zabytki, architektura, działalność stowarzyszeń regionalnych, zespołów itp.) 5. Funkcjonujące na terenie gminy: Pomorski Szlak Cysterski, Szlak Pałaców i Dworów 6. Duża liczba podmiotów gospodarczych, świadczących głównie usługi turystyczne i aktywnych przede wszystkim sezonowo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba infrastruktura do uprawiania sportów wodnych i wypoczynku nad akwenami na terenie gminy 2. Brak piaszczystych plaż ogranicza atrakcyjność turystyczną gminy 3. Krótki sezon turystyczny
Infrastruktura społeczna	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczne place zabaw na terenie gminy 2. Dobra dostępność do licznych obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenie gminy 3. Rozbudowana sieć szkół i dobra dostępność do szkół poprzez sprawny transport i dowóz dzieci i młodzieży do placówek 4. Mocno zakorzeniona tradycja, specyficzna i unikalna kultura (kaszubskość, „morskość”, rybackość) 5. Duża liczba aktywnych organizacji społecznych 6. Dodatnie saldo migracji i przyrost liczby mieszkańców 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczna aktywność i współpraca istniejących organizacji pozarządowych oraz niski udział społeczności obszaru w zorganizowanym życiu społecznym (słaba samoorganizacja)
Administrowanie gminą	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawny system zagospodarowania odpadami 2. Na terenie gminy stacjonuje jednostka wojskowa będąca terminowym płatnikiem 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba współpraca między gminami i innymi instytucjami publicznymi (deficyt systematycznego dialogu społecznego)

ZEWNĘTRZNE	
Szanse	Zagrożenia
Infrastruktura techniczna	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża podaż działek budowlanych na terenie gminy 2. Na terenie gminy zapewniono 30% dostęp do sieci gazowej 3. Planowane inwestycje transportowe w Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta i całym województwie pomorskim, poprawiające zewnętrzną dostępność komunikacyjną obszaru 4. Planowane inwestycje w zakresie ochrony wód morskich śródlądowych (w tym związane z zagospodarowaniem wód opadowych w dużych aglomeracjach miejskich regionu) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże rozproszenie działek budowlanych powoduje kosztowne zaspokajanie oczekiwań inwestorów, problemy projektowe oraz relatywnie niskie ceny działek 2. Uciążliwa współpraca oraz decyzje RDOŚ ograniczające dynamikę rozwoju infrastruktury gminnej, działań w zakresie rozwoju turystyki oraz przedsiębiorczości na terenie gminy (ograniczanie wycięcia drzew i nowych nasadzeń czy zbyt szerokie strefy ciszy)
Warunki rozwoju przemysłu, handlu i usług	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bliskość i łatwa dostępność do innych dużych ośrodków miejskich 2. Istotny potencjał rozwoju gospodarki opartej o ekologiczną produkcję rolniczą 3. Własna strefa ekonomiczna 4. Dostępność do szkolnictwa zawodowego na terenie miasta Puck 5. Możliwość rozwoju systemu sprzedaży bezpośredniej od producenta – cyklicznie działający targ 6. Wzrost zainteresowania ofertą/wytworami biznesu opartego na rekonstrukcji i podtrzymaniu tradycyjnego rzemiosła 7. Ułatwienia dla podejmowania i rozwijania przedsiębiorczości oraz inwestowania, w tym związane z nowelizacjami w zakresie prawa budowlanego 8. Zwiększające się prawne i finansowe możliwości wydobywania złóż naturalnych 9. Rozwiązania regulacyjne wzmacniające zaangażowanie NGO's w realizowanie usług publicznych oraz ich rolę w ramach współpracy międzysektorowej (w relacjach z samorządami terytorialnymi oraz sektorem biznesu) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój sieci sklepów wielkopowierzchniowych stanowi zagrożenie dla lokalnej struktury handlu i usług 2. Niski poziom innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw 3. Niski poziom wewnętrznego kapitału inwestycyjnego 4. Mała liczba inwestorów z kategorii dużych i średnich przedsiębiorstw

Warunki rozwoju turystyki	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie geograficzne oraz walory środowiska naturalnego 2. Możliwość wypromowania produktu regionalnego 3. Udział w projekcie ożywienia pasa nadmorskiego w ramach ZIT 4. Brak uciążliwego przemysłu zanieczyszczającego środowisko Naturalne 5. Rosnące znaczenie przemysłów czasu wolnego (w tym turystyki kulturowej, kulinarnej) jako potencjalna podstawa wydłużeni a sezonu turystycznego 6. Moda na zdrowy styl życia i proces starzenia się społeczeństw (rosnący rynek turystyki zdrowotnej) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dialogu oraz aktywnej i skoordynowanej polityki w zarządzaniu zasobami przyrodniczymi i rozwiązywaniu problemów społecznych 2. Uwarunkowany klimatycznie i pogodowo krótki okres trwania sezonu turystycznego, słabość oferty przedłużającej sezon turystyczny, w tym brak alternatywnych atrakcji i infrastruktury turystycznej w przypadku złej pogody 3. Niezaspokojone potrzeby w zakresie infrastruktury towarzyszącej, w tym sanitarnej w odniesieniu do szlaków turystycznych, w tym rowerowych, brak kompleksowych rozwiązań związanych ze szlakami turystycznymi 4. Brak wyrazistej marki oraz brak spójnego, skutecznego systemu promocji usług i produktów lokalnych/regionalnych 5. Niewystarczająca koordynacja i niedostateczna pakietowość oferty turystycznej 6. Brak wykszcolonej i wyspecjalizowanej kadry turystycznej 7. Niska kreatywność mieszkańców, aktywność i przedsiębiorczość skoncentrowana na prostych usługach turystycznych
Infrastruktura społeczna	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka świadomość mieszkańców gminy co do potencjału gminy i istotnych walorów rozwojowych gminy – towarzyszy temu oczekiwanie rozwoju i modernizacji gminy 2. Na terenie gminy zapewniono dostęp do opieki przedszkolnej przez sieć placówek niepublicznych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spora część mieszkańców mniejszych miejscowości wykorzystuje do zimowego ogrzewania piece, w których spala się odpady takie jak plastik, co jest zagrożeniem dla jakości środowiska naturalnego i zdrowia mieszkańców 2. Niski poziom poczucia współwłasności mienia gminnego i wynikająca z tego dewastacja mienia i części infrastruktury 3. Ograniczone zaangażowanie mieszkańców w życie i rozwój gminy 4. Niestabilna sytuacja na rynku pracy związana z sezonową przedsiębiorczością mieszkańców i mono-branżowością sektora MŚP (głównie prosta działalność z wynajmem miejsc noclegowych na potrzeby turystów)

Tabela 6. Analiza SWOT

Wykres 12. Wynikowa strategia – agresywna (maxi-maxi)

Strategia agresywna (maxi-maxi)

Ten typ strategii występuje w organizacji z przewagą mocnych stron działającej w oparciu o wykorzystanie nadarzających się szans. Taka kombinacja stron słabych i zagrożeń jest dla gminy w dłuższej perspektywie czasu najgorszą z możliwych z uwagi na rozwój i innowacyjność.

Jednak „przyporządkowanie” gminie pewnej strategii nie kończy procesu analiz. Istotną rolę odgrywają zależności pomiędzy poszczególnymi grupami czynników i ich wzajemne interakcje. Z tego powodu przed określeniem dalszych kroków prorozwojowych, zmieniających niekorzystną strategię na dającą perspektywy rozwoju dla gminy należy zbadać powyższe zależności, wykorzystując podejście analityczne: „od wewnątrz do zewnątrz” (SWOT).

Do tego celu zespół opracowujący niniejszą strategię posłużył się standardowym zestawem pytań w ocenie istotności proponowanych celów rozwojowych oraz zadań do realizacji. Każdorazowo kolejny cel i zadanie odnoszono do poniższych pytań:

- 1) Czy cel/zadanie przyczyni się do tego, aby mocne strony pozwoliły na wykorzystanie pojawiających się szans?
- 2) Czy cel/zadanie przyczyni się do tego, aby słabe strony negatywnie wpływały na możliwości wykorzystania pojawiających się szans?
- 3) Czy cel/zadanie przyczyni się do tego, aby mocne strony pozwoliły na przewyciężenie zagrożeń?
- 4) Czy cel/zadanie przyczyni się do tego, aby słabe strony wzmocniły siłę oddziaływania zidentyfikowanych zagrożeń?

W razie uzyskania negatywnych odpowiedzi zespół podejmował decyzję o odrzuceniu celu lub zadania, co przybliżyło gminę do określenia pożądanej strategii działania.

IV. Konsultacje społeczne

W przyjętej metodologii tworzenia strategii czynnik uspołecznienia gra niezwykle istotną rolę. Strategia w konsekwencji pisana jest *de facto* przez mieszkańców z pomocą ekspertów, a nie odwrotnie. Wszystkie kluczowe wnioski i założenia, które znalazły się w Strategii były szeroko dyskutowane w czasie spotkań konsultacyjnych w Urzędzie Gminy Puck.

Poszczególne części Strategii były opiniowane przez wyznaczony w gminie Puck zespół znający lokalne realia i wskazujący na rzeczywiste potrzeby i problemy.

Konsultacje społeczne w formie spotkań uzupełnione zostały o badanie ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Puck w trzecim i czwartym kwartale 2014 roku.

Badanie ankietowe było jednym z elementów procesu konsultacji społecznych w ramach prac nad Strategią Rozwoju Gminy Puck na lata 2016-2020. Zadane pytania dotyczyły postrzegania przez mieszkańców obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i zachodzących w tej dziedzinie zmian.

Ankiety rozdano wśród mieszkańców gminy za pośrednictwem Urzędu Gminy Puck, jednostek gminnych, sołectw oraz udostępniono je na stronie internetowej Urzędu. Zwrócone ankiety w liczbie 1.657 stanowią istotną statystycznie próbę, na bazie której wnioskowano w ramach prac nad kierunkami strategicznymi gminy.

Większość ankietowanych stanowiły kobiety (80 %) oraz osoby młode, do 45 roku życia (łącznie 85 %). Prawie 61 % ankietowanych stanowiły osoby posiadające zatrudnienie. 97 % ankietowanych deklarowało zamieszkanie na terenie gminy Puck.

Poniżej zamieszczono zgodnie z pierwotną treścią ankiety wyniki w wartościach względnych z zaznaczeniem trendu (negatywny kolor czerwony, pozytywny kolor zielony, obojętny kolor żółty).

Społeczeństwo						
Pytanie	1	2	3	4	5	Uwagi/uzasadnienie
Jak oceniasz poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej? (1-bardzo mały, 2-mały, 3-średni, 4-duży, 5 -bardzo duży)?	11	26	47	14	2	
Jak oceniasz skuteczność pomocy społecznej w gminie? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	15	24	40	16	5	
Jak oceniasz dostępność do podstawowej opieki medycznej? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	16	22	35	22	5	
Jak oceniasz dostępność do opieki stomatologicznej? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	36	26	23	12	3	
Jak oceniasz problem występowania w gminie alkoholizmu? (1-bardzo mały, 2-mały, 3-średni, 4-duży, 5 -bardzo duży)?	5	15	40	20	20	
Jak oceniasz problem występowania w gminie narkomanii? (1-bardzo mały, 2-mały, 3-średni, 4-duży, 5 -bardzo duży)?	22	33	34	9	2	
Jak oceniasz problem występowania w gminie przemocy w rodzinie? (1-bardzo mały, 2-mały, 3-średni, 4-duży, 5 -bardzo duży)?	15	30	40	12	3	
Jak oceniasz problem zaniedbań wychowawczych wobec dzieci i młodzieży w rodzinie? (1-bardzo mały, 2-mały, 3-średni, 4-duży, 5 -bardzo duży)?	14	24	45	13	4	
Gospodarka						
Pytanie	1	2	3	4	5	Uwagi/uzasadnienie
Jak oceniasz atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy (cechy, dzięki którym jest atrakcyjna dla inwestorów z zewnątrz)? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	6	20	41	26	7	
Jak oceniasz możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	25	32	33	7	3	
Jak oceniasz znaczenie działalności rolniczej na terenie gminy w rozwoju całości gminy? (1-bardzo mało istotna, 2- mało istotna, 3- obojętna dla rozwoju, 4- istotna dla rozwoju, 5-bardzo istotna dla rozwoju)	6	13	33	38	10	
Jak oceniasz perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w gminie? (1-brak perspektywy, 2- ograniczona perspektywa, 3- bez zmian, 4- korzystna perspektywa, 5-bardzo korzystna perspektywa)	5	23	45	23	4	
Jak oceniasz warunki prowadzenia działalności gospodarczej (udogodnienia i ulgi dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania własnej działalności)? (1 – bardzo niska, 2 – niska, 3 – średnia, 4 – duża, 5 – bardzo duża)	16	23	41	17	3	

Jak oceniasz skłonność mieszkańców do wyrażania zgody na lokowanie nowych, dużych zakładów w pobliżu miejsca zamieszkania? (1 – bardzo niska, 2 – niska, 3 – średnia, 4 – duża, 5 – bardzo duża)	18	28	38	13	3	
Jak oceniasz dostępność usług na terenie gminy (handel, punkty usługowe)? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	6	10	36	37	11	
Jak oceniasz konieczność lokowania na terenie gminy sklepów wielkopowierzchniowych? (1 – bardzo niska, 2 – niska, 3 – średnia, 4 – duża, 5 – bardzo duża)	10	14	44	24	8	
Jak oceniasz działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie inwestorów / przedsiębiorców tworzących miejsca pracy? (1-bardzo mało efektywne, 2-mało efektywne, 3-średnio efektywne, 4-mocno efektywne, 5 -bardzo mocno efektywne)?	14	27	41	14	4	
Środowisko i przestrzeń						
<i>Pytanie</i>	1	2	3	4	5	Uwagi/uzasadnienie
Jak oceniasz estetykę swojej miejscowości? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	9	14	34	34	9	
Jak oceniasz estetykę obiektów użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola, urząd, świetlice, boiska, place zabaw itp.)? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	7	11	29	38	15	
Jak oceniasz funkcjonalność obiektów użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola, urząd, świetlice, boiska, place zabaw itp.)? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	7	13	31	34	15	
Jak oceniasz czystość środowiska naturalnego na terenie gminy? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	4	13	44	34	5	
Jak oceniasz wpływ działalności zakładów przemysłowych i wytwórczych działających na terenie gminy na jakość środowiska naturalnego? (1-bardzo niekorzystny, 2-niekorzystny, 3-obojętny, 4-pozytywny, 5 -bardzo pozytywnych)	3	13	58	23	3	
Jak oceniasz wpływ działalności farm wiatrowych działających na terenie gminy na jakość środowiska naturalnego? (1-bardzo niekorzystny, 2-niekorzystny, 3-obojętny, 4-pozytywny, 5 -bardzo pozytywnych)	4	9	46	32	9	
Jak oceniasz efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)? (1-bardzo mała, 2-mała, 3-średnia, 4-duża, 5 -bardzo duża)?	7	17	51	21	4	
Infrastruktura techniczna						
<i>Pytanie</i>	1	2	3	4	5	Uwagi/uzasadnienie
Jak oceniasz stan dróg w gminie? (1-bardzo zły, 2-zły, 3-średni, 4-dobry, 5 -bardzo dobry)?	24	33	32	10	1	
Jak oceniasz małą infrastrukturę drogową w gminie (chodniki i ścieżki rowerowe, oświetlenie, przystanki, itp.)? (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	18	28	34	17	3	

Jak oceniasz infrastrukturę sportowo – rekreacyjną w miejscu zamieszkania (np. boiska, place zabaw, sale gimnastyczne, itp.)? (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	20	31	23	19	7	
Jak oceniasz infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)? (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	23	27	35	12	2	
Jak oceniasz komunikację zbiorową w gminie? (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	11	25	44	17	3	
Jak oceniasz system odbioru odpadów na terenie gminy? (1-bardzo zły, 2-zły, 3-średni, 4-dobry, 5 -bardzo dobry)?	6	9	28	36	20	
Jak oceniasz poziom rozwoju sieci wodociągowej? (1-bardzo zły, 2-zły, 3-średni, 4-dobry, 5 -bardzo dobry)?	7	9	35	36	13	
Jak oceniasz poziom rozwoju sieci kanalizacyjnej? (1-bardzo zły, 2-zły, 3-średni, 4-dobry, 5 -bardzo dobry)?	15	12	26	34	13	
Jak oceniasz poziom rozwoju sieci gazowej? (1-bardzo zły, 2-zły, 3-średni, 4-dobry, 5 -bardzo dobry)?	28	21	29	18	4	
Jak oceniasz dostęp do Internetu w Twojej miejscowości? (1-bardzo zły, 2-zły, 3-średni, 4-dobry, 5 -bardzo dobry)?	6	11	26	33	24	
Turystyka i rekreacja						
Pytanie	1	2	3	4	5	Uwagi/uzasadnienie
Jak oceniasz atrakcyjność turystyczną gminy? (ilość i jakość zabytków, miejsc atrakcyjnych pod względem przyrodniczym, stan środowiska naturalnego, obszary chronione) (1-bardzo słaba, 2-słaba, 3-średnia, 4-mocna, 5 –bardzo mocna)?	6	13	31	41	10	
Jak oceniasz poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (baza noclegowa, gastronomiczna, gospodarstwa agroturystyczne, itp.) (1-bardzo zły, 2-zły, 3-średni, 4-dobry, 5 -bardzo dobry)?	5	14	29	37	15	
Jak oceniasz ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci? (1-bardzo słaba, 2-słaba, 3-średnia, 4-mocna, 5 –bardzo mocna)?	16	27	38	15	4	
Jak oceniasz ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży? (1-bardzo słaba, 2-słaba, 3-średnia, 4-mocna, 5 –bardzo mocna)?	19	32	36	11	2	
Jak oceniasz ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych? (1-bardzo słaba, 2-słaba, 3-średnia, 4-mocna, 5 –bardzo mocna)?	19	33	32	13	3	
Jak oceniasz ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów? (1-bardzo słaba, 2-słaba, 3-średnia, 4-mocna, 5 –bardzo mocna)?	21	31	34	11	3	
Jak oceniasz poziom rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej? (boiska, place zabaw, siłownie, parki, ławeczki itp.)? (1-bardzo zły, 2-zły, 3-średni, 4-dobry, 5 -bardzo dobry)?	13	24	36	21	6	
Jak oceniasz działania promocyjne gminy, mającą na celu pozyskanie potencjalnych turystów? (1-bardzo nieefektywne, 2-nieefektywne, 3-średnie, 4-efektywne, 5 -bardzo efektywne)?	7	23	44	22	4	
Czy Twoim zdaniem ważne jest inwestowanie w rozwój turystyki? (1-bardzo mało ważne, 2-mało ważne, 3-średnioważne, 4-ważne, 5 -bardzo ważne)?	2	5	17	30	46	

Czy Twoim zdaniem ważne jest inwestowanie w rozwój infrastruktury wodnej i zagospodarowania terenów nad zatoką Pucką ? (1-bardzo mało ważne, 2-mało ważne, 3-średnioważne, 4-ważne, 5 -bardzo ważne)?	2	5	14	34	45	
Kultura						
Pytanie	1	2	3	4	5	Uwagi/uzasadnienie
Jak oceniasz jakość usług świadczonych przez obiekty kulturalne na terenie gminy? (świetlice wiejskie, biblioteki, itp.) (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	15	23	40	19	3	
Jak oceniasz liczbę obiektów kulturalnych w gminie? (świetlice, biblioteki, domy kultury, itp.)? (1-zbyt mało, 2-mało, 3-wystarczająco, 4-dużo, 5 -zbyt dużo)?	16	41	33	9	1	
Jak oceniasz jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno – rozrywkowych odbywających się na terenie gminy? (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	10	25	42	21	2	
Jak oceniasz dostępność do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.) (1-zbyt mała, 2-mała, 3-wystarczająca, 4-dobra, 5 –bardzo dobra)?	12	36	36	15	1	
Edukacja						
Pytanie	1	2	3	4	5	Uwagi/uzasadnienie
Jak oceniasz jakość edukacji przedszkolnej w gminie? (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	6	12	31	37	14	
Jak oceniasz jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie? (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	3	7	30	44	16	
Jak oceniasz jakość edukacji w gimnazjum w gminie? (1-bardzo zła, 2-zła, 3-średnia, 4-dobra, 5 -bardzo dobra)?	6	10	38	38	8	
Jak oceniasz ilość szkół w gminie? (1-zbyt mało, 2-mało, 3-wystarczająco, 4-dużo, 5 -zbyt dużo)?	5	17	62	13	3	

2. Prosimy o zaznaczenie **3 aspektów, które są najpilniejsze do poprawy** w gminie w najbliższym czasie:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)-1%
- rozwój turystyki-10%
- rozwój sportu-9%
- rozwój kultury – 13%**
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej -15%**
- budowa kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków-6%
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich-5%
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży-4%
- promocja gminy – 12%
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej -7%
- ochrona środowiska – 14%**
- poprawa jakości obsługi medycznej-3%

- o zmniejszenie bezrobocia-2%
- o edukacja-11%
- o poprawa bezpieczeństwa publicznego-8%

3. Prosimy o zaznaczenie **3 mocnych** stron gminy:

- o duża aktywność społeczna-4%
- o niski poziom bezrobocia -10%
- o korzystne położenie-1%
- o dobry stan dróg-7%
- o infrastruktura komunalna (wodociągi, kanalizacja)-2%
- o ład urbanistyczny (uporządkowana zabudowa)-3%
- o dobry dostęp do opieki medycznej-13%
- o wystarczająca ilość miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych-8%
- o istnienie podmiotów gospodarczych o silnej pozycji w regionie -15%
- o czyste środowisko naturalne -6%
- o wysokie walory środowiska naturalnego -5%
- o wystarczająca ilość bibliotek i świetlic wiejskich-16%
- o wysoka konkurencyjność usług na rynku lokalnym-17%
- o duża ilość zajęć pozalekcyjnych dla dzieci-12%
- o wysoki poziom edukacji -9%
- o dostęp do dogodnych międzymiastowych połączeń komunikacyjnych (linie autobusowe)-14%
- o wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego w gminie -18%
- o wysoki poziom środków UE pozyskiwanych przez mieszkańców gminy w tym stowarzyszenia itp.-11%

4. Prosimy o zaznaczenie **3 słabych** stron gminy:

- o niska inicjatywa społeczna-7%
- o wysoki poziom bezrobocia -3%
- o niekorzystne położenie-17%
- o zły stan dróg-1%
- o niewystarczająca infrastruktura komunalna (wodociągi, kanalizacja)-8%
- o bałagan urbanistyczny (chaos w zabudowie)-14%
- o słaby dostęp do opieki medycznej-2%
- o zbyt mała ilość miejsc w przedszkolach i punktach przedszkolnych-9%
- o brak podmiotów gospodarczych o silnej pozycji w regionie -12%
- o zanieczyszczenie środowiska naturalnego -13%
- o niskie walory środowiska naturalnego -0%
- o zbyt mała ilość bibliotek i świetlic wiejskich-5%
- o niska konkurencyjność usług na rynku lokalnym-15%
- o mała ilość zajęć pozalekcyjnych dla dzieci-6%
- o niski poziom edukacji -16%
- o brak dogodnych międzymiastowych połączeń komunikacyjnych (linie autobusowe)-4%
- o niski poziom bezpieczeństwa publicznego w gminie -11%
- o niski poziom środków UE pozyskiwanych przez mieszkańców gminy w tym stowarzyszenia itp.-10%

5. Prosimy o zaznaczenie **3 największych zagrożeń** dla rozwoju gminy:

- o ograniczony dostęp do środków finansowych z Unii Europejskiej-4%
- o brak udogodnień dla pokonywania barier w zakładaniu przedsiębiorczości -6%
- o malejące dochody budżetu gminy-6%

- wysoki poziom zadłużenia gminy-9%
- nie posiadanie przez gminę terenów przeznaczonych bezpośrednio pod działalność inwestycyjną-8%
- niski przyrost naturalny-5%
- ucieczka ludzi młodych z obszarów wiejskich do większych miast-1%
- niskie walory środowiska naturalnego -12%
- malejąca inicjatywa społeczna-3%
- lokalizacja na terenie gminy inwestycji realizowanych przez podmioty zewnętrzne -11%
- rozwój przemysłu wpływającego negatywnie na stan środowiska naturalnego-8%
- brak gospodarstw agroturystycznych i ekoturystycznych-7%
- brak obszarów pod inwestycje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego-10%
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców w celu ochrony i wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego na terenie gminy-5%
- brak rozwoju małej przedsiębiorczości (handel, usługi)-2%

6. Proszę o zaznaczenie **3 szans rozwojowych** dla obszaru gminy:

- dostęp do środków finansowych z Unii Europejskiej-1%
- udogodnienia dla pokonywania barier w zakładaniu przedsiębiorczości -8%
- wzrastające dochody budżetu gminy-10%
- niski poziom zadłużenia gminy-13%
- posiadanie przez gminę terenów przeznaczonych bezpośrednio pod działalność inwestycyjną-9%
- wysoki przyrost naturalny-15%
- osiedlanie się na terenie gminy nowych mieszkańców -2%
- wysokie walory środowiska naturalnego -6%
- rosnąca inicjatywa społeczna-12%
- lokalizacja na terenie gminy inwestycji realizowanych przez podmioty zewnętrzne -14%
- rozwój tzw. czystego przemysłu (przemysł wysokiej technologii) nie wpływającego negatywnie na stan środowiska naturalnego-7%
- agroturystyka i ekoturystyka-4%
- przeznaczenie obszarów pod inwestycje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego-11%
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w celu ochrony i wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego na terenie gminy-5%
- rozwój małej przedsiębiorczości (handel, usługi)-3%

Metryczka

Płeć	80% - kobieta 20% - mężczyzna
Wiek	5% - poniżej 25 lat 80% - 26-45 lat 11% - 46-60 lat 4% - 61 lat i więcej
Zatrudnienie	2,5% - uczeń/student 5% - rolnik 6% - przedsiębiorca 50% - osoba pracująca 35,5% - osoba bezrobotna 1% - inne
Czy jesteś mieszkańcem Gminy?	97% TAK 3% NIE

Z powyżej zilustrowanych odpowiedzi można wnioskować, iż mieszkańcy mimo dużej dozy krytycyzmu oceniają sytuację społeczną relatywnie zgodnie z wynikami analizy sytuacji społeczno – ekonomicznej w gminie, która została przeprowadzona przez zespół ds. opracowania niniejszej strategii. Zdecydowana większość ankietowanych jako zadowolający ocenia poziom edukacji, poziom stanu środowiska naturalnego, jakości obiektów publicznych czy infrastruktury wodociągowej. Mieszkańcy pozytywnie oceniają ograniczoną skalę patologii społecznych – przy pewnych wskazaniach na problemy z alkoholizmem, praktycznie brak uwag co do narkomanii, czy istotnych odniesień do przemocy w rodzinie.

Obszary, które wymagają poprawy, mimo relatywnie dobrego poziomu, to dalsza modernizacja instalacji kanalizacyjnej na terenie gminy, wzrost zaangażowania społecznego czy poprawa jakości usług pomocy społecznej.

Obszary wymagające zdecydowanej poprawy w opinii ankietowanych to w zakresie infrastruktury modernizacja dróg gminnych, infrastruktury drogowej, infrastruktury sportowo – rekreacyjnej czy poprawa stanu zmeliorowania gminy. W obszarze potrzeb społecznych ankietowani wskazywali na konieczność poprawy oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców gminy (niezależnie od grupy wiekowej), wypracowanie skutecznego modelu promowania gminy.

Pewnym wskazaniem przy formułowaniu celów rozwojowych są opinie mieszkańców co do niskiej atrakcyjności gminy dla potencjalnych inwestorów zewnętrznych, czy prowadzenie działalności gospodarczej. Wiąże się to bezpośrednio z opiniami o płytkim rynku pracy, z małą ilością miejsc pracy i zagrożeniem bezrobociem.

V. Założenia strategiczne / Wizja

5.1. Wizja

Wychodząc od analizy obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie Puck oraz zidentyfikowanych problemów podjęto próbę wyznaczenia kierunków strategicznego rozwoju gminy Puck, pokazujących pożądaną sytuację w gminie w roku 2020. Wspólnie z władzami i mieszkańcami sformułowano następującą wizję gminy Puck:

„Gmina Puck w 2020 roku jest miejscem turystycznie atrakcyjnym do spędzania w aktywny sposób wolnego czasu, przyjaznym ekologicznie dla mieszkańców, zapewniającym warunki dla rozwoju, edukacji i pracy.”

Aby deklarowana wizja mogła stać się rzeczywistością, potrzebne są również ambitne, co realne cele uszczegółowiające zapisy wizji.

5.2. Cele strategiczne

Realizacja założeń strategicznych zawartych w Wizji oparta będzie na trzech celach strategicznych wyznaczonych na podstawie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej oraz wniosków z konsultacji społecznych.

Cel strategiczny I

Gmina Puck zarządzana innowacyjnie

Realizacja celu wpłynie na ukształtowanie takiego modelu zarządzania gminą, który zawsze jednoznacznie określa odpowiedzialność za efektywne i skuteczne działanie władz i instytucji gminnych przy zachowaniu transparentnego przepływu finansów publicznych oraz wykorzystania nowoczesnych metod współczesnej administracji publicznej.

Cel strategiczny II

Gmina Puck dobrym miejscem do zamieszkania

Realizacja celu wpłynie na rozwój aktualnie szybko rosnącej w gminie Puck branży przetwórstwa rolnego oraz umożliwi jednocześnie pobudzenie rozwoju innych branż, dywersyfikując tym samym strukturę gospodarczą gminy Puck.

Niezbędnym czynnikiem zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego gminy Puck jest optymalna sieć dobrej jakości infrastruktury technicznej. Dobra infrastruktura warunkuje nie tylko rozwój gospodarczy, ale również wysoką jakość życia mieszkańców. Infrastruktura nie może być oderwana od przestrzeni. Jakość jej projektowania i w konsekwencji zmian, rzutuje w bardzo dużym stopniu na codzienność mieszkańców pomimo, iż często jest to nieświadomiane. Dobrze zaprojektowana ulica czy plac publiczny będzie nie tylko ważnym miejscem spotkań i zacieśniania więzów wśród mieszkańców, ale wpłynie też na zwiększenie bezpieczeństwa. Czas dojazdu do pracy, dobra architektura, czyste środowisko to tylko kilka przykładów niezwykle istotnych czynników warunkujących jakość życia wynikających bezpośrednio z infrastruktury i przestrzeni w gminie Puck.

Cel strategiczny III

Gmina Puck z aktywnym społeczeństwem obywatelskim

Zidentyfikowane w analizie SWOT czynniki społeczne oceniono relatywnie wysoko na dalszym etapie analizy wpływu. Wynika to z faktu, iż czynniki społeczne, pomimo że trudniej mierzalne niż np. długość wybudowanych dróg, mogą mieć równie znaczny, jeśli nie większy, wpływ na rozwój gminy Puck w długim terminie. Wykształceni, wartościowi ludzie gotowi do budowania zdrowych relacji społecznych, owocujących dobrą aktywnością, tworzą niezwykle istotny grunt pod rozwój gospodarczy. Na takim właśnie gruncie rodzi się przedsiębiorczość i innowacyjny biznes.

Przedstawione powyżej cele strategiczne realizowane będą poprzez szereg powiązanych z nimi celów operacyjnych. Celom operacyjnym przypisano natomiast szereg działań planowanych w gminie Puck do realizacji w ciągu najbliższych lat.

5.3. Cele operacyjne i działania

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działanie / zadanie	Przykładowy miernik	Przykładowy wskaźnik
1. Zarządzanie w oparciu o rolę gospodarza	1.1 Ustandaryzowanie podstawowych usług świadczonych przez gminę dla mieszkańców	1.1.1 Opracowanie i wdrożenie wysokich jakościowo standardów załatwiania spraw, w tym sposobu zgłaszania „że coś nie działa”, terminu naprawy i załatwienia sprawy, powtarzalności (w skali kilku lat) i ciągłości działań w szczególności w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> a) zimowego utrzymania dróg; b) wycinki drzew; c) oświetlenia ulicznego na drogach gminnych (nadzoru nad sprawnością oświetlenia na drogach powiatowych i wojewódzkich); d) wykaszanie poboczy; e) koszenie gminnych placów zieleni; f) bieżące przeglądy gminnych obiektów użyteczności publicznej (np. infrastruktury placów zabaw); g) gospodarka odpadami komunalnymi; h) bieżąca naprawa dróg; i) bieżąca troska o stan przystanków; j) chodniki: czyste, odśnieżone, odlodzone, bez dziur, k) standard pracy urzędników (terminowość załatwiania spraw, szanowanie prawa dostępu do informacji, życzliwość w relacjach z mieszkańcem). 	Ilość usług ustandaryzowanych	100 % usług ustandaryzowanych
		1.1.2 Opracowanie i wdrożenie budżetu zadaniowego w celu racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi z uwzględnieniem pozacenowych kryteriów zamówień publicznych.	Budżet na bieżący rok	Całość wydatków i dochodów ujęta w ramy budżetu zadaniowego

		1.1.3 Opracowanie i wdrożenie programu wsparcia właścicieli zabytków w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego i podnoszenia standardu przestrzeni kulturowej	Ilość zabytków objętych programem	100 % zabytków objętych programem
	1.2 Budowanie pozytywnego na zewnątrz wizerunku gminy oraz budowa tożsamości regionalnej mieszkańców gminy	1.2.1 Opracowanie i wdrożenie strategii promocji gminy Puck i produktu regionalnego	Ilość odwiedzin na gminnej stronie www	Procentowy wzrost odwiedzin gminnej strony www
Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działanie / zadanie	Przykładowy miernik	Przykładowy wskaźnik
2. Gmina Puck dobrym miejscem do zamieszkania	2.1 Zwiększenie dostępności i funkcjonalności infrastruktury gminnej	2.1.1 Znoszenie barier architektonicznych dla niepełnoprawnych i osób starszych we wszystkich obiektach i miejscach użyteczności publicznej;	Ilość budynków dostępnych dla grupy zainteresowanej	Procent budynków dostępnych dla grupy zainteresowanych
		2.1.2 Organizowanie bezpiecznych, dostępnych miejsc parkingowych na terenie gminy;	Ilość miejsc parkingowych	Procent nowych miejsc parkingowych

2.2 Poprawa gospodarki wodno – ściekowej	2.2.1 Budowa nowych, rozbudowa i modernizacja istniejących sieci wodno - kanalizacyjnych w miejscowościach gminy do 2024 roku;	Ilość zmodernizowanych obiektów, ilość km nowej kanalizacji, ilość instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków	Odsetek osób nowo korzystających z instalacji sanitarnej Odsetek ścieków o polepszonych parametrach
	2.2.2 Budowa nowych oraz rozbudowa i modernizacja istniejących stacji uzdatniania wody;	Ilość zmodernizowanych obiektów,	Odsetek osób nowo korzystających z instalacji sanitarnej
2.3 Poprawa bezpieczeństwa i komfortu zamieszkania na terenie gminy	2.3.1 Osiągnięcie wysokiej jakości i bezpieczeństwa dróg i chodników poprzez budowę nowych lub modernizację istniejących dróg i chodników;	Ilość km nowych lub zmodernizowanych chodników i/lub dróg	Odsetek zmodernizowanych chodników i/lub dróg
	2.3.2 Uzyskanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa na drogach poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych takich jak np. progi zwalniające, inteligentna sygnalizacja świetlna, energooszczędne oświetlenie uliczne oraz zmiany w organizacji ruchu;	Ilość zdarzeń drogowych	Spadek ilości najdrastyczniejszych zdarzeń drogowych
	2.3.3 Modernizacja i rozbudowa monitoringu wizyjnego w celu ograniczenia przestępstw przeciwko mieniu czy zdrowiu lub życiu ludzi;	Ilość przestępstw przeciwko mieniu czy zdrowiu lub życiu ludzi	Odsetek spadku przestępstw przeciwko mieniu czy zdrowiu lub życiu ludzi

		2.3.4 Budowa nowych i modernizacja istniejących placów zabaw dla najmłodszych mieszkańców gminy;	Ilość wybudowanych lub zmodernizowanych placów zabaw	Wzrost odsetka mieszkańców z zapewnionym dostępem do infrastruktury sportowo rekreacyjnej
		2.3.5 Budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej takiej jak skatepark, siłownie, boiska wielofunkcyjne dla dzieci i młodzieży z terenu gminy ;	Ilość wybudowanych lub zmodernizowanych placów zabaw	Wzrost odsetka mieszkańców z zapewnionym dostępem do infrastruktury sportowo rekreacyjnej
	2.4 Zachowanie dziedzictwa przyrodniczego	2.4.1 Gazyfikacja gminy;	Ilość programów informacyjnych popularyzujących przyłączanie się mieszkańców do sieci gazowej	Odsetek nowych przyłączy gazowych
		2.4.2 Podjęcie nowych i kontynuacja już funkcjonujących programów i działań proekologicznych, takich jak sukcesywna wymiana poszycia dachowego eternitowego, montaż kolektorów słonecznych i wymiana systemów grzewczych;	Ilość programów proekologicznych, w których gmina brała udział	Odsetek mieszkańców objętych programami proekologicznymi

		2.4.3 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i mieszkań komunalnych oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;	Ilość budynków zmodernizowanych	Odsetek budynków zmodernizowanych
		2.4.4 Ochrona pomników przyrody, drzewostanu i alei ujętego w rejestrze pomników przyrody;	Ilość pomników przyrody objętych ochroną	Procentowy wzrost ilości pomników objętych ochroną
	2.5 Wysoki poziom jakości opieki zdrowotnej na terenie gminy	2.5.1 Tworzenie warunków do rozwoju podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej w tym wspieranie przez gminę programów nieobowiązkowych szczepień oraz programów profilaktyki zdrowotnej i badań przesiewowych;	Ilość zrealizowanych programów profilaktyki zdrowotnej	Procent mieszkańców objętych programami profilaktycznymi
	2.6 Tworzenie sprzyjających warunków do pozostawania na stałe ludzi młodych oraz stwarzanie warunków do dodatniej migracji ludności	2.6.1 Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego,	Ilość km ² objętych planem zagospodarowania przestrzennego	Procent powierzchni gminy objętej planem zagospodarowania przestrzennego

		<p>2.6.2 Stworzenie miejsc do wypoczynku po pracy, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zagospodarowanie, uporządkowanie plaży z infrastrukturą wypoczynkową; b) wykorzystanie infrastruktury Parku Kulturowego do szerokiej działalności rekreacyjno – kulturalnej (np. organizacja animacji dla dzieci w każdym wieku, wsparcie rodziców dzieci – park miejscem spotkań, zabaw, wymiany doświadczeń i rozwoju (dodatkowa infrastruktura), organizacja koncertów plenerowych, działanie kin letniego, organizacja warsztatów dla rodziców – różne grupy wiekowe; c) wsparcie działalności świetlic wiejskich stanowiących centrum aktywności mieszkańców sołectw (infrastruktura, działania kulturalne i inne); d) wykorzystanie Zatoki Puckiej i rzeki Redy: szlaki kajakowe i jachtowe – promocja tej formy aktywności fizycznej; e) promocja nowych aktywności sportowych, nowych imprez sportowych w celu osiągnięcia budowania wizerunku gminy aktywnej; f) wsparcie organizacji promocji sportu zgodnie z potrzebami mieszkańców, np. poprzez uruchomienie nowych atrakcji czy imprez, g) systematyczna rozbudowa infrastruktury sportowej: boiska, korty, ścieżki biegowe, ścieżki rowerowe, kluby sportowe, skateparki, siłownie plenerowe, szlaki rowerowe, 	<p>Ilość nowoutworzonych miejsc do wypoczynku po pracy</p>	<p>Procent mieszkańców z zapewnionym dostępem do nowych miejsc wypoczynku</p>
--	--	--	--	---

		<p>2.6.3 Zapewnienie wysokiej jakości oświaty m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dostosowanie szkół do potrzeb rzeczywistego włączenia uczniów niepełnosprawnych (brak barier architektonicznych, małe klasy dla niepełnosprawnych, gabinety terapeutyczne); b) szkoła wspierająca i stymulująca rozwój uczniów uzdolnionych matematycznie i przyrodniczo, artystycznie, sportowo poprzez wyposażenie specjalistyczne pomieszczeń dydaktycznych, np. laboratoria oraz organizację zajęć dodatkowych; c) szkoła świadcząca pomoc uczniom mającym problemy z nauką; d) efektywny system stypendialny; e) szkoła kształtująca postawę przedsiębiorczą (spółdzielnie uczniowskie, wolontariat uczniowski, samorząd uczniowski); f) zwiększanie dostępności do miejsc w przedszkolach dla wszystkich dzieci w wieku od 3 lat; g) wspieranie inicjatyw poprawiających dostępność do opieki dla dzieci najmłodszych; h) efektywne zarządzanie majątkiem szkoły, obniżenie kosztów eksploatacji: termomodernizacja; i) dowozy dzieci do szkół – efektywne, dostosowane do potrzeb dzieci, uwzględniające zajęcia pozalekcyjne; j) kontynuacja programów nauczania języka kaszubskiego w szkołach podstawowych i gimnazjalnych; k) szkoły – kuźnia aktywności uczniów – wsparcie dla projektów kulturalnych, oświatowych, społecznych, wymian międzynarodowych; l) szkoła partnerem rodzica – aktywne włączenie rodziców w zarządzanie i funkcjonowanie placówek oświatowych; 	<p>Mierniki zgodne z oceną ewaluacyjną w oświacie</p>	<p>Wskaźniki zgodne z oceną ewaluacyjną w oświacie</p>
--	--	--	---	--

		2.6.4 Aktywizacja świetlic wiejskich i środowiskowych poprzez opracowanie i wdrożenie przez animatorów kultury lub wychowawców rocznych programów działania świetlic;	Ilość opracowanych i wdrożonych programów	Procentowy wzrost udziału mieszkańców w realizowanych programach
		2.6.5 Budowa, rozbudowa lub modernizacja świetlic wiejskich;	Ilość wybudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych świetlic	Procent mieszkańców mających zapewniony dostęp do świetlic wiejskich
		2.6.6 Organizacja przez domy kultury imprez zróżnicowanych, dostosowanych do potrzeb mieszkańców, umożliwiających dostęp do kultury wysokiej;	Ilość zorganizowanych imprez	Procent mieszkańców biorących udział w organizowanych imprezach
	2.7 Stwarzanie przez gminę warunków do powstawania nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	2.7.1 Realizacja celów i zadań zapisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Puck;	Mierniki podane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Puck	Wskaźniki podane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Puck

	2.8 Wsparcie przedsiębiorców i stwarzanie warunków do powstawania nowych firm	2.8.1 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych;	Ilość km2 terenów uzbrojonych	Procent powierzchni gminy z terenami uzbrojonymi
		2.8.2 Organizacja zbiorowego transportu publicznego;	Ilość kursów autobusowych	Procent mieszkańców mających dostęp do transportu publicznego
		2.8.3 Tworzenie ciał doradczo – opiniujących przy Wójtce, takich jak rady młodzieżowe, rady seniorów czy forum przedsiębiorców;	Ilość utworzonych rad	Ilość spotkań z utworzonymi radami
	2.9 Rozwój rolnictwa	2.9.1 Wsparcie organizacji sprzedaży bezpośredniej produktów rolniczych poprzez organizację imprez promujących lokalnych producentów rolnych;	Ilość imprez promujących lokalnych producentów rolnych	Procent rolników biorących udział w sprzedaży bezpośredniej
		2.9.2 Wsparcie inicjatyw zmierzających do rozwoju gospodarstw agroturystycznych;	Ilość podjętych inicjatyw	Ilość nowych gospodarstw agro

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działanie / zadanie	Przykładowy miernik	Przykładowy wskaźnik
3. Gmina Puck z aktywnym społeczeństwem obywatelskim	3.1 Promocja i wspieranie działających na terenie Gminy organizacji społecznych	3.1.1 Efektywne wykorzystanie środków funduszy sołectkich oraz „funduszu alkoholowego” na realizację oddolnych, innowacyjnych inicjatyw promujących spędzanie czasu w zdrowy społecznie sposób oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców sołectw, rozwój małej infrastruktury, poprawa przestrzeni publicznej i aktywizacja mieszkańców wiosek;	Ilość podjętych inicjatyw promujących spędzanie czasu w zdrowy społecznie sposób	Procent mieszkańców korzystających z podjętych inicjatyw
		3.1.2 Zaangażowanie organizacji pozarządowych – powierzania szerszego spektrum zadań własnych gminy organizacjom pozarządowym (zwłaszcza w takich obszarach jak: ochrona socjalna osób niepełnosprawnych, aktywizacja osób starszych i/lub ze stwierdzoną niepełnosprawnością, kultura, sport, historia lokalna, społeczności lokalne, ochrona przeciwpożarowa);	Ilość zadań powierzonych organizacjom pozarządowym	Procent mieszkańców biorących udział w realizowanych zadaniach przez organizacje pozarządowe

Tabela 7 - Cele strategiczne, cele operacyjne, działania oraz propozycje mierników i wskaźników

VI. Główne źródła finansowania i harmonogram realizacji

Za główne źródła finansowania działań powiązanych z celami operacyjnymi uznano środki własne gminy oraz środki pochodzące z zewnętrznego finansowania, w tym pochodzące z Programów Operacyjnych realizowanych w Unii Europejskiej. Szczegółowe zasady finansowania zadań określają m.in. takie dokumenty planistyczne w gminie, jak coroczny budżet gminy i wieloletnia prognoza finansowa. Dodatkowymi dokumentami opisującymi mechanizmy finansowania zadań są dokumenty towarzyszące procesowi zewnętrznego dofinansowania i ustalone w konkretnych projektach.

Daty realizacji poszczególnych działań określa zespół ds. strategii rozwoju (złożony z osób, które były aktywne przy tworzeniu Strategii) w ramach systemu monitoringu i ewaluacji opisanego w rozdziale VII niniejszej strategii.

VII. System monitoringu i ewaluacji

Rzetelny monitoring założonych celów strategicznych i operacyjnych jest warunkiem niezbędnym skutecznej realizacji założeń strategii i w konsekwencji osiągnięcia sformułowanej na wcześniejszym etapie wizji gminy. System monitoringu realizacji strategii odbywa się w trzech etapach.

W pierwszym etapie, zespół ds. strategii rozwoju gminy każdego roku w sierpniu, wykorzystując katalog działań powiązanych celami niniejszej strategii, dokonuje wyboru konkretnych działań do realizacji oraz mierników / wskaźników poziomu realizacji, całość dokumentując w „Karcie projektu”. Druk „Karta projektu” stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej strategii.

W drugim etapie, zespół ds. strategii rozwoju gminy każdego roku w grudniu, dokonując analizy założeń strategicznych i możliwości sfinansowania działań przez gminę w całości ze środków własnych, lub w części z uwzględnieniem finansowania

zewnętrznego, ustala daty realizacji poszczególnych działań całość dokumentując w „Karcie projektu”.

W trzecim etapie, w lutym każdego roku, zespół ds. strategii rozwoju gminy z wykorzystaniem druku „Karta projektu” oraz przykładowych mierników / wskaźników raportuje postępy realizacji działań oraz ustala konieczne do osiągnięcia zakładanych celów działania korygujące.

VIII. Zgodność z dokumentami programowymi

8.1. Strategia Rozwoju Kraju 2020

Dokumentem związanym z niniejszą strategią jest Strategia Rozwoju Kraju 2020 (SRK) przyjęta uchwałą Rady Ministrów w dniu 25 września 2012 r. Stanowi ona odniesienie dla nowej generacji dokumentów strategicznych przygotowywanych w Polsce na potrzeby programowania środków Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020. W nowym modelu administrowania dążącym do unifikowania dokumentacji nie występuje już dokument programowy taki jak Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia. Strategia Rozwoju Kraju tworzy więc zasadnicze ramy dla interwencji strukturalnej w Polsce, podejmowanej w ramach poszczególnych polityk europejskich w kolejnym okresie programowania 2014 – 2020.

Zadania zmierzające do poprawy sytuacji na terenie gminy Puck określone w Strategii Rozwoju Gminy Puck na lata 2016 - 2020 są zgodne z powyższym dokumentem.

Celem głównym Strategii Rozwoju Kraju 2020 (SRK) staje się wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Działania strategiczne uwzględnione w SRK koncentrują się wokół trzech obszarów strategicznych:

- 1) Sprawne i efektywne państwo,
- 2) Konkurencyjna gospodarka,
- 3) Spójność społeczna i terytorialna.

Cele uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy Puck wpisują się w strategiczne cele rozwoju kraju.

Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Puck	Cele i obszary Strategii Rozwoju Kraju 2020
<p>Cel strategiczny 1 Zarządzanie gminą w oparciu o rolę gospodarza</p>	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych</p>
<p>Cel strategiczny 2 Gmina Puck dobrym miejscem do zamieszkania</p>	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki, w szczególności: Cel II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu</p>
<p>Cel strategiczny 3 Gmina Puck z aktywnym społeczeństwem obywatelskim</p>	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna Cel III.1. Integracja społeczna</p>

Tabela 8. Zestawienie celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Puck i Strategii Rozwoju Kraju 2020

8.2. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2020 roku została przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego w dniu 24 września 2012 r.

WYZWANIA STRATEGICZNE DLA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

1. Zatrudnienie i stan zdrowia mieszkańców. Zwiększenie zatrudnienia mieszkańców we wszystkich kategoriach wiekowych, a także poprawa stanu zdrowia społeczeństwa dla lepszego wykorzystania potencjału wynikającego z wydłużania się życia.
2. Usługi edukacyjne i konkurencyjność uczelni. Poprawa jakości kształcenia na wszystkich poziomach z uwzględnieniem sygnałów płynących z rynku pracy oraz efektywne wykorzystanie potencjału naukowego pomorskich uczelni dla podniesienia ich konkurencyjności na arenie krajowej i międzynarodowej.
3. Powiązania gospodarcze. Efektywna współpraca sektora naukowo-badawczego z sektorem przedsiębiorstw, lepsze warunki rozwoju proeksportowo ukierunkowanych firm i klastrów gospodarczych, a także wzrost poziomu inwestycji w branżach o największym potencjale rozwoju opartych o specyficzne potencjały województwa.
4. Kapitał społeczny i tożsamość regionalna. Stymulowanie aktywności społecznej i budowa regionalnej wspólnoty obywatelskiej czerpiącej m.in. z wielokulturowego dziedzictwa, tradycji morskich i solidarnościowych, a także wzrost kompetencji mieszkańców, które warunkują zdolność do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości.
5. Dostępność transportowa. Zapewnienie sprawnych powiązań transportowych z centrami gospodarczymi Polski i Europy, integracja systemu transportu zbiorowego dla zwiększenia spójności wewnętrznej województwa i mobilności mieszkańców (także w wymiarze wiejskim), w tym poprawa dostępności drogowej i kolejowej obszarów o najniższej dostępności w regionie.
6. Obszary o nie w pełni uruchomionych potencjałach. Wzrost bazy dochodowej obszarów w zasięgu oddziaływania korytarzy i węzłów transportowych (m.in. porty

morskie, lotnicze, terminale intermodalne), obszarów o unikatowej ofercie turystycznej, a także położonych poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta.

7. Dostęp do usług publicznych. Ograniczanie dysproporcji wewnątrz regionu i zapewnienie dostępu do dobrej jakości usług publicznych (m.in. edukacji, ochrony zdrowia, szerokopasmowego Internetu, kultury oraz administracji), w tym do infrastruktury.

8. Bezpieczeństwo energetyczne i ekotechnologie. Wykorzystanie potencjału posiadanych zasobów dla poprawy bezpieczeństwa dostaw energii i lepszego zarządzania popytem na energię (inteligentne sieci), a także redukcja środowiskowych oddziaływań energetyki i przekształcenie regionu w krajowego lidera produkcji zielonej energii i technologii ekoefektywnych.

9. Zarządzanie przestrzenią. Lepsze zarządzanie przestrzenią dla zmniejszenia presji na środowisko, poprawy bezpieczeństwa powodziowego, a także optymalnego wykorzystania potencjałów terytorialnych (przyrodniczego, krajobrazowego, kulturowego i gospodarczego) dla zapewnienia wysokiej jakości życia.

10. Zdolność instytucjonalna. Poprawa jakości zarządzania rozwojem, w tym wykreowanie regionu miejskiego o inteligentnej specjalizacji i rdzeniu w Obszarze Metropolitalnym Trójmiasta; a także wypracowanie optymalnych form współpracy samorządu województwa z partnerami w regionie, kraju i UE, jak również skuteczne i terminowe wdrożenie prawa UE w zakresie środowiska i energetyki.

Określone w Strategii Rozwoju Gminy Puck na lata 2015 - 2020 zadania, pozostają zgodne z celami strategicznymi wymienionymi w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2020 roku.

Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Puck	Cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2020 roku
Cel strategiczny 1 Zarządzanie gminą w oparciu o rolę gospodarza	Cel strategiczny 1. Nowoczesna gospodarka
Cel strategiczny 2 Gmina Puck dobrym miejscem do zamieszkania	Cel strategiczny 3. Atrakcyjna przestrzeń
Cel strategiczny 3 Gmina Puck z aktywnym społeczeństwem obywatelskim	Cel strategiczny 2. Aktywni mieszkańcy

Tabela 9. Zestawienie celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Puck i Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2020 roku

Podsumowanie

Przyjęta metodologia sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Puck na lata 2016-2020 ma zapewnić, między innymi, iż będzie to wykorzystywane w praktyce narzędzie. Wszelkie działania podejmowane w gminie Puck muszą wynikać z kierunków strategicznych nakreślonych w Strategii i odpowiadać na zidentyfikowane problemy. Warto pamiętać, że Strategia jest dokumentem planowania wyższego rzędu. Jako taka, powstrzymuje się od doprecyzowania jaka inwestycja, kiedy i jakim kosztem ma być realizowana. Funkcje takie spełniają dokumenty planistyczne niższego rzędu, które w Strategię powinny się wpisywać. Strategia natomiast precyzując problemy oraz cele jasno sugeruje jakie działania należy podejmować. Sama nie ma jednak mocy sprawczej zapewnienia właściwych decyzji. Autorzy pragną podkreślić ten fakt dla wszystkich decydentów i specjalistów, którzy będą korzystali z dokumentu przez najbliższe 5 lat.

Załącznik nr 1 – Karta projektu

	KARTA PROJEKTU Strategia Rozwoju Gminy Puck 2016 – 2020	DATA	
		NR KARTY	

Tytuł projektu			
Nr celu strategicznego		Tytuł celu strategicznego	
Nr celu operacyjnego		Tytuł celu operacyjnego	
Nr działania		Tytuł działania	
Krótki opis projektu			
Przyjęty miernik			
Szacunkowy koszt realizacji projektu			
Przewidywane źródła finansowania z podziałem procentowym udziału w finansowaniu			
Planowany czas realizacji			
Strony zaangażowane w realizację projektu			
Beneficjenci projektu			
Posiadana dokumentacja i zezwolenia techniczna, niezbędna do realizacji projektu (TAK / NIE)			
Uzasadnienie wyboru projektu z uwzględnieniem takich aspektów jak m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Spadek bezrobocia ▪ Rozwój turystyki i kultury ▪ Wsparcie lokalnych firm ▪ Poprawa bezpieczeństwa publicznego ▪ Ekologia ▪ Wyrównywanie szans społecznych ▪ Inne – jakie? 			
Skład zespołu ds. strategii rozwoju gminy	Imię i nazwisko	Podpis	

Załącznik nr 2 – Fundusze zewnętrzne pozyskane od 2007 roku

Lp.	Projekt	Program	Kwota pozyskanych środków
1	Ochrona Zatoki Puckiej i Wód Bałtyku oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 110 dla miast: Gdynia, Reda, Wejherowo i gmin: Puck, Kosakowo, Wejherowo – budowa kanalizacji sanitarnej w Połchowie i Rekowie Górnym	Fundusz Spójności	12 000 000,00
2	Kanalizacja sanitarna w Strzelnie i Łebczu	WFOŚ, EKoFundusz	8 400 000,00
3	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Mrzezinie	Ministerstwo Sportu i Turystyki	200 000,00
4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przepompowniami ścieków w miejscowościach Starzyno, Starzyński Dwór i Werblinia oraz kanalizacji deszczowej w miejscowości Starzyno.	Regionalny Program Operacyjny działanie 8.2 Lokalna infrastruktura ochrony środowiska	5 511 654,13
5	Budowa drogi gminnej 111032G (ul. Szkolnej w Połchowie) oraz odnowa nawierzchni drogi powiatowej nr 1515G od km 1+010 do km 3+643 (od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1441G Połchowo – Rekowo Dolne) do miejscowości Mrzezino (skrzyżowanie z torami kolejowymi)	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011	1 367 746,00
6	Równy start w przyszłość dla dzieci i młodzieży z Gminy Puck – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów szkół	Europejski Fundusz Społeczny poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	816 690,00
7	ORLIK Żelistrzewo	Ministerstwo Sportu i Turystyki, Urząd Wojewódzki	666 000,00
8	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Celbowie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	373 050,00
9	Budowa ścieżki rowerowej na trasie linii kolejowej Swarzewo-Krokowa” wspólny projekt Gminy Puck i Krokowa	Regionalny Program Operacyjny 8.1 Infrastruktura wspierająca rozwój gospodarczy	1 647 320,93
10	EKO – SZKOŁA- termomodernizacja szkół w powiecie puckim (termomodernizacja szkoły w Łebczu)	Regionalny Program Operacyjny działanie 5.5 Infrastruktura energetyczna i poszanowanie energii	196 379,20

11	Zagospodarowanie placu przy Grotach Mechowskich wraz z budową boiska w Mechowie"	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	287 360,00
12	Budowa miejsc rekreacji wraz zagospodarowaniem w miejscowościach Rekowo Górne i Brudzewo	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	432 764,00
13	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Połchowie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	359 900,00
14	Budowa placów zabaw w miejscowościach Strzelno i Łebcz	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	237 256,00
15	Budowa boisk wielofunkcyjnych w miejscowościach Swarzewo, Gnieźdźewo, Domatowo	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	370 833,00
16	Budowa Domu Kultury w Żelistrzewie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	500 000,00
17	Zagospodarowanie terenu stawu w Gnieźdźewie i terenu rekreacyjnego w Połczynie	Program Operacyjny RYBY 2007-2013	1 042 211,00
18	Budowa Parku Kulturowego Osada łowców Fok w Rzucewie	Program Operacyjny RYBY 2007-2013	929 813,81
19	Sala gimnastyczna w Leśniewie	Ministerstwo Sportu i Turystyki	1 200 000,00
20	Budowa szkoły w Leśniewie	Urząd Wojewódzki w Gdańsku	3 000 000,00
21	ORLIK Starzyno	Ministerstwo Sportu i Turystyki, Urząd Wojewódzki	750 000,00
22	Turystyczny Szlak Północnych Kaszub	Regionalny Program Operacyjny Województwa pomorskiego na lata 2007-2013	226 541,53
23	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Żelistrzewie	NFOŚi GW	1 490 628,00
24	Budowa kanalizacji sanitarnej w Zdradzie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	687 757,00
25	Edukacja szansą na lepszą przyszłość gimnazjalistów z Gminy Puck	Europejski Fundusz Społeczny poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	766 248,00
26	Indywidualizacja nauczania i wychowania uczniów klas I- III szkół podstawowych w Gminie Puck	Europejski Fundusz Społeczny poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	565 213,08

27	Kompetencje kluczowe źródłem sukcesu uczniów szkół podstawowych z Gminy Puck	Europejski Fundusz Społeczny poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	825 639,00
28	Mówię, liczę, doświadczam	Europejski Fundusz Społeczny poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	979 308,72
29	Program wyrównywania szans edukacyjnych uczniów gimnazjum w Starzynie i Darzłubiu	Europejski Fundusz Społeczny poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	616 501,81
30	Podejmuje nowe wyzwania – idę do pracy	Europejski Fundusz Społeczny działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji	219 302,00
31	Podejmuje nowe wyzwania – idę do pracy	Europejski Fundusz Społeczny działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji	332 005,00
32	Podejmuje nowe wyzwania – idę do pracy	Europejski Fundusz Społeczny działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji	405 547,00
33	Zagospodarowanie i uporządkowanie terenu rekreacyjnego na obszarze tzw. Kaczego Winkła	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	13 943,09
34	Zagospodarowanie terenu wypoczynkowego w Sławutowie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	14 000,00
35	Wykonanie dwóch miejsc wypoczynku z informacją turystyczną o regionie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	11 678,70
36	Wyposażenie placu zabaw w miejscowości Żelistrzewo	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	19 569,52
37	Zagospodarowanie terenu w miejscowości Domatówko	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	19 786,41
38	Budowa elementów małej infrastruktury turystycznej w miejscowości Błądzikowo	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	17 659,00
39	Budowa i przebudowa stacji uzdatniania wody w Leśniewie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013	1 797 977,00
40	E-szansa dla mieszkańców Gminy Puck zagrożonych wykluczeniem cyfrowym	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013	1 480 072,78

41	E-szansa dla mieszkańców Gminy Puck zagrożonych wykluczeniem cyfrowym etap II	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013	1 220 950,08
42	Wykluczenie cyfrowe nie jest problemem dla mieszkańców Gminy Puck	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013	966 837,50
43	Ścieżka rowerowa Swarzewo - Gniezdźewo	Program Operacyjny RYBY 2007-2013	300 000,00
44	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami oraz sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Sławutówko	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013	584 720,00
45	Remont świetlicy w Werblini	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013	39 629,66
46	Zagospodarowanie placu w Celbowie	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013	20 948,55
47	Plan gospodarki niskoemisyjnej	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013	42 865,50

Wykaz tabel, wykresów i rycin

TABELE

- Tabela 1. Sieć osadnicza gminy Puck
- Tabela 2. Najważniejsze podmioty gospodarcze na terenie gminy Puck
- Tabela 3. Demografia w gminie Puck w latach 2009 – 2014 wg danych GUS
- Tabela 4. Prognoza liczby ludności do 2020 roku – odsetek mieszkańców terenów wiejskich w powiecie puckim w latach 2013-2020 według kategorii wieku.
- Tabela 5. Uczniowskie Kluby Sportowe w gminie Puck
- Tabela 6. Analiza SWOT
- Tabela 7. Cele strategiczne, cele operacyjne, działania oraz propozycje mierników i wskaźników
- Tabela 8. Zestawienie celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Puck i Strategii Rozwoju Kraju 2020
- Tabela 9. Zestawienie celów operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Puck i Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2020 roku

WYKRESY

- Wykres 1. Struktura działalności gospodarczej w 2014 roku w gminie Puck
- Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Puck w latach 2011 – 2014
- Wykres 3. Liczba mieszkańców gminy Puck w latach 2009 – 2014
- Wykres 4. Liczba udzielonych porad w POZ w gminie Puck w latach 2009 – 2014

- Wykres 5. Liczba rodzin w gminie Puck korzystających w latach 2009 – 2013 z pomocy społecznej
- Wykres 6. Dochody budżetowe gminy Puck w latach 2009-2014 w mln zł
- Wykres 7. Udział procentowy w budżecie subwencji, dotacji, dochodów własnych w latach 2009 – 2014
- Wykres 8. Rzeczywisty udział w dochodach budżetowych gminy Puck w 2014 roku liczony w mln zł
- Wykres 9. Wydatki budżetowe gminy Puck w latach 2009-2014 liczone w mln zł
- Wykres 10. Rzeczywisty udział w wydatkach budżetowych gminy Puck w 2014 roku mierzony w mln zł
- Wykres 11. Różnica między dochodami i wydatkami budżetowymi w gminie Puck w latach 2009 – 2014
- Wykres 12. Wynikowa strategia – agresywna (maxi-maxi)

RYCINY

- Ryc.1. Województwo pomorskie
- Ryc.2. Powiat pucki
- Ryc.3. Układ komunikacyjny gminy Puck